Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 3,50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 — ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος *Ἀθῆναι 14 Μαΐου 1932* *Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 24*

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Ντάν ντάν-ντάν ντὰν τὸ σήμαντρο
γλυκόηχα χτυπάει,
Καλώντας τοὺς πιστοὺς νὰ 'ρθοῦν
γι' Αὐτὸν ποὺ χει σκορπίσει
Τὴν ὥρ' αὐτὴ στὴ δύση
χρώματα μαγικά.

Καὶ κάθε χτῦπο στὴ σιγὴ
τοῦ δειλινοῦ σκορπάει
Σὰ νότα θείου τραγουδιοῦ,
ποὺ ἀμέριμνη ξεχύνει
Στὴν ἄπειρη γαλήνη
κάποια ψυχὴ γλυκά.

Σάββατο βράδυ. Ὁ ἑσπερινὸς
θ' ἀρχίση σὲ λιγάκι
Καὶ τὰ κορίτσια βιαστικὰ
στὸ λόφο σκαρφαλώνουν
Ποὺ φουντωτὲς τὸν ζώνουν
οἱ φτέρες δῶ κι' ἐκεῖ.

Κι' ἐνῶ θὰ ψέλνη ὁ παπᾶς
στὸ ταπεινὸ ἐκκλησάκι,
Κεριὰ—φλόγες τῆς πίστης τους—
μπρὸς στὸ εἰκονοστάσι
Θενᾶχουν ἀραδιάσει
μ' βύλάβεια οἱ χωρικοί.

Καὶ σὰν τελειώσει ὁ ἑσπερινός,
θὰ δῆς νὰ κατεβαίνουν
Γαληνεμένοι ὅλοι, καθὼς
στὰ σπίτια θὰ πλησιάζουν,
Ποὺ κάτασπρα φαντάζουν
στὴ δροσερὴ πλαγιά.

Ξένοιαστοι καὶ μὲ τὴν ψυχὴ
ξεκούραστη θὰ μένουν.
Τὴν κάθε θολὴ σκέψη τους
ἀπόψε θᾶχη σβύσει
Ἐκεῖνος ποὺ τὴ δύση
χρωμάτισε γλυκά...

Ἰωθρία, Ἀπρίλης 1932.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ Σ. ΚΟΡΑΟΠΛΤΗ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τί εὐτυχισμένη μαμμὰ ποὺ εἶναι ἡ Μπεμπέκα! Κοιτάχτε την: ἔχει μιὰ κορούλα μεγαλύτερη σχεδὸν ἀπ' αὐτήν!

Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὴν Φαρραλέα Ἑλληνίδα

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ Τὸμ δὲν σκέφθηκε κἂν ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν προφητεία τῆς μάγισσας. Ἂν ἔπρεπε νὰ βασισθῇ κανεὶς στὶς μαρτυρίες, ἡ ἐνοχὴ τοῦ δυστυχισμένου κατάδικου ἦταν κάτι παραπάνω ἀπὸ φανερή. Ὡστόσο θέλησε νὰ δώσῃ στὸ μελλοθάνατο μιὰ ἀκόμη εὐκαιρία γιὰ νὰ σωθῇ.

—Ἂν ἔχῃς νὰ πῇς τίποτε γιὰ ὁ περάσπισή σου, λέγε, τοῦ εἶπε.

— Δὲν ἔχω νὰ πῶ τίποτε ποὺ νὰ μὲ ὠφελήσῃ, βασιλιά μου. Εἶμαι ἀθῶος μὰ δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἀποδείξω. Δέν ἔχω κανένα συγγενῆ μὲ θέση μεγάλη, εἰδεμὴ θὰ μποροῦσα νὰ φέρω ἕνα σωρὸ μάρτυρες νὰ ὁρκιστοῦν, πὼς τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν ἐπῆγα καθόλου στὸ Ἴσλιγκτον καὶ τὴν ὥρα ποὺ λένε πὼς ἔγινε τὸ φονικὸ βρισκόμουν στὸ Γουώπιγκ. Κι' ἀκόμη περισσότερο, βασιλιά μου: Ἀντὶ νὰ χάσω μιὰ ζωή, γλύτωσα μιὰν ἄλλη. Ἕνα ἀγόρι εἶχε πέσει στὸ ποτάμι καὶ κινδύνευε νὰ πνιγῇ...

— Τί ὥρα ἔγινε ὁ φόνος; τὸν ἔκοψε ὁ Τὸμ γυρίζοντας κατὰ τὸ δικαστή.

— Κατὰ τὶς δέκα τὸ πρωΐ, ἀνήμερα τὴν Πρωτοχρονιά, Μεγαλειότατε.

—Ἀφήστε ἐλεύθερο αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο! Ὁ βασιλιάς τὸ προστάζει!

Μόλις ξεστόμισε αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ Τὸμ κοκκίνησε πάλι μετανοιωμένος γιὰ τὴ μεγάλη βία ποὺ ἔδειξε, καὶ προσπάθησε νὰ διορθώσῃ τὸ λάθος του ὅσο καλύτερα μποροῦσε.

— Μοῦ προξενεῖ ἀγανάκτηση, ἐπρόσθεσε, ποὺ μιὰ τόσο ἀνόητη καὶ ἀβάσιμη μαρτυρία ἔφθασε γιὰ νὰ καταδικασθῇ ἕνας ἄνθρωπος σὲ θάνατο.

Ἕνας ψίθυρος θαυμασμοῦ ἀκούστηκε στὴν αἴθουσα. Ὁ θαυμασμὸς δὲν ἦταν γιὰ τὴν ἀπόφαση ποὺ εἶχε βγάλει ὁ Τόμ. Γιατὶ κατὰ πόσο ἦταν ὀρθὸ καὶ ἀξιέπαινο νὰ χαρίσῃ τὴ ζωὴ σὲ ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ εἶχε καταδικασθεῖ ὡς δολοφόνος, αὐτὸ λίγοι ἦταν ἐκεῖνοι ποὺ θὰ τὸ ἀναγνώριζαν καὶ θὰ τὸ ἐθαύμαζαν. Ὄχι, ὁ θαυμασμὸς ἦταν γιὰ τὴν ὀρθὴ κρίση καὶ γιὰ τὴν ἀποφασιστικότητα, ποὺ ἔδειξε ὁ Τὸμ στὴν περίπτωση αὐτήν. Οἱ αὐλικοὶ ψιθυρίζαν μεταξύ τους:

— Αὐτὸς δὲν φαίνεται γιὰ νἆναι τρελλός. Αὐτὸς τὰ ἔχει τετρακόσια!

— Εἴδατε τί καθαρὰ ποὺ διατύπωσε ὅλες τὶς ἐρωτήσεις καὶ τί γοργὰ ποὺ πῆρε τὴν ἀπόφασή του στὸ τέλος;

— Δόξα τῷ Θεῷ, πάει, πέρασε ἡ ἀρρώστεια του. Αὐτὸς δὲν εἶναι τρελλός, εἶναι ἀληθινὸς βασιλιάς. Φάνηκε ἄξιος τοῦ πατέρα του.

Αὐτὸ τοῦ ἔκανε μεγάλη εὐχαρίστηση καὶ τοῦ ἔδωσε κουράγιο κι' ἐμπιστοσύνη. Μὰ ὡστόσο, ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἔκανε περισσότερο νὰ θέλῃ νὰ ἐξακολοθήσῃ τὴν βασιλική του κρίση, δὲν ἦταν οὔτε τὸ αἴσθημα τῆς ἱκανοποίησης, οὔτε ἡ ἐπιθυμία τῆς δικαιοσύνης, ὅσο ἡ παιδική του περιέργεια. Ἤθελε νὰ μάθῃ τί θανάσιμο ἔγκλημα εἶχαν κάνει ἡ γυναίκα ἐκείνη καὶ τὸ κοριτσάκι της, καὶ πρόσταξε νὰ ὁδηγηθοῦν μπροστά του τὰ δυστυχισμένα πλάσματα ποὺ θρηνοῦσαν σπαρακτικὰ καὶ εἶχαν τὸ πρόσωπό τους κρυμμένο μέσ' στὰ χέρια τους.

— Τί κακὸ ἔκαναν; ρώτησε ὁ Τὸμ τὸν δικαστικὸ γραμματέα.

— Μεγαλειότατε, αὐτὲς οἱ δύο γυναῖκες κατηγορήθηκαν γιὰ ἕνα βαρὺ ἔγκλημα ποὺ ἀποδείχτηκε φανερά. Γιαὐτὸ ὁ δικαστὴς τὶς καταδίκασε καὶ τὶς δύο στὴν κρεμάλα. Ἐποσύλησαν τὴν ψυχή τους στὸ διάβολο.

Ὁ Τὸμ ἀνατρίχιασε. Ἄνθρωποι ποὺ εἶχαν κάνει ἕνα τέτοιο ἔγκλημα ἦταν φοβεροὶ κι' ἀπαίσιοι, τοῦ εἶχαν μάθει. Ὡστόσο δὲν μποροῦσε νὰ κρατηθῇ καὶ νὰ μὴν ἱκανοποιήσῃ τὴν περιέργειά του.

— Πῶς καὶ πότε ἔγινε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; ρώτησε.

— Τὰ μεσάνυχτα, τὸν περασμένο Δεκέμβρη, σὲ μιὰ ἐρειπωμένη ἐκκλησία.

Πάλι ἀνατρίχιασε ὁ Τόμ.

— Ποιὸς ἦταν μπροστά;

— Οἱ δυό τους μονάχες, Μεγαλειότατε, καὶ ὁ Ἐξαποδῶ.

—Ὁμολόγησαν τὸ ἔγκλημά τους;

—Ὄχι, Μεγαλειότατε, τὸ ἀρνοῦνται.

— Τότε πῶς ἀποδείχτηκε;

— Μερικοὶ μάρτυρες τὶς εἶδαν νὰ πηγαίνουν κρυφὰ σ' αὐτὸ τὸ μέρος. Αὐτὸ φάνηκε ὕποπτο καὶ οἱ ὑποψίες βγῆκαν ἀληθινὲς λίγες μέρες ἀργότερα. Γιατὶ μὲ τὴν διαβολικὴ δύναμη ποὺ ἀπόκτησαν προκάλεσαν μιὰ τόσο φοβερὴ θύελλα, ποὺ καταστράφηκαν ὅλα τὰ σπαρτὰ ἕνα γύρω στὸ χωριό. Πενῆντα μάρτυρες ἤρθαν καὶ κατέθεσαν γιὰ τὴν θύελλα αὐτή· ἂν θέλαμε, μποροῦσαν νὰ παρουσιαστοῦν ἄλλοι χίλιοι. Ὅλοι λένε στὸ χωριὸ πὼς τέτοιο πρᾶγμα δὲν ξανάγινε.

— Αὐτὸ εἶναι πολὺ ἄσχημο.

Ὁ Τὸμ στάθηκε σκεπτικὸς λίγες στιγμὲς κι' ὕστερα ρώτησε:

—Ἔπαθε κι' ἡ γυναίκα ζημιὲς ἀπὸ τὴν θύελλα;

Μερικοὶ ἀσπρομάλληδες αὐλικοὶ κούνησαν ἐπιδοκιμαστικὰ τὸ κεφάλι τους σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτηση.

— Βέβαια. Μεγαλειότατε, καὶ μάλιστα τῆς ἄξιζε νὰ τὶς πάθῃ, ὅπως εἶπαν ὅλοι. Τὸ σπίτι της γκρεμίστηκε ἀπὸ τὴν ἀνεμοζάλη κι' ἔτσι ἔμεινε ἄστεγη.

— Μοῦ φαίνεται ὅτι πλήρωσε πολὺ ἀκριβὰ τὴ διαβολική της δύναμη, εἶπε ὁ Τόμ. Καὶ μιὰ πεντάρα ἂν ἔδινε γιὰ νὰ τὴν ἀποκτήσῃ, πάλι θὰ ἔβγαινε ζημιωμένη. Ἂν ὅμως πούλησε γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὴν δική της ψυχὴ καὶ τοῦ παιδιοῦ της, αὐτὸ φανερώνει πὼς εἶναι τρελλή. Κι' ἂν εἶναι τρελλή, τότε δὲν ξέρει τί κάνει καὶ δὲν εἶναι ὑπόλογη γιὰ τὶς πράξεις της.

Οἱ γέροι αὐλικοὶ κούνησαν πάλι ἐπιδοκιμαστικὰ τὸ κεφάλι τους γιὰ τὴ γνωστικὴ κρίση τοῦ Τὸμ κι' ἕνας μουρμούρισε:

—Ἂν αὐτὸς ὁ βασιλιὰς εἶναι' στ' ἀλήθεια τρελλός, ὅπως λένε, τότε θὰ εὐχόμουν αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ τρέλλα νὰ ἔπιανε ὅλους τοὺς βασιλιάδες.

— Τί ἡλικία ἔχει τὸ κορίτσι; ρώτησε πάλι ὁ Τόμ.

—Ἐννέα χρόνων, μὲ τὴν ἄδειά σας, Μεγαλειότατε.

—Ἐπιτρέπουν οἱ ἀγγλικοὶ νόμοι σ' ἕνα παιδὶ αὐτῆς τῆς ἡλικίας νὰ πουλήσῃ τὸν ἑαυτό του; ρώτησε ὁ Τὸμ ἕνα σοφὸ νομικὸ ποὺ στεκόταν κοντά του.

— Σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους μας, κανένα παιδὶ κάτω ἀπὸ δεκαοχτὼ χρονῶν δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ κάνῃ ἀγοραπωλησία ἢ νὰ κλείσῃ συμφωνία, γιατὶ τὸ μυαλό του δὲν εἶναι ἀκόμη τόσο ὥριμο ὥστε νὰ καταλάβῃ τὶς συνέπειες τῆς πράξης του. Ὁ Διάβολος μπορεῖ νἀγοράσῃ ἕνα παιδὶ ἂν εἶναι καὶ τὸ παιδὶ σύμφωνο. Ἕνας Ἄγγλος ὅμως δὲν μπορεῖ, γιατὶ ἡ ἀγοραπωλησία θὰ ἦταν ἄκυρη.

— Μοῦ φαίνεται ἄδικο, ἀπαράδεκτο καὶ φρικτό, νὰ ἐπιτρέπῃ ὁ ἀγγλικὸς νόμος στὸ Διάβολο ὅ,τι ἀπαγορεύει σ' ἕναν Ἄγγλο! φώναξε ὁ Τὸμ μὲ ἀγανάκτηση.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἔκαναν πολλοὺς νὰ χαμογελάσουν, ἄλλοι ὅμως τὰ θεώρησαν γιὰ ἕνα νέο δεῖγμα τῆς σοφῆς κρίσης καὶ τοῦ γεροῦ μυαλοῦ τοῦ βασιλιᾶ.

Ἡ γυναίκα εἶχε πάψει νὰ κλαίῃ καὶ ἄκουγε τὸν Τὸμ μὲ ἀσυγκράτητη ἀγωνία καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό της. Ὁ Τὸμ παρατήρησε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ ἡ ζωηρὴ συμπόνια του γιὰ τὶς δυὸ δυστυχισμένες ἔγινε ἀκόμη μεγαλύτερη.

— Μὲ τί τρόπο προκάλεσαν τὴ θύελλα; ρώτησε.

— Βγάζοντας τὶς κάλτσες τους, Μεγαλειότατε.

Αὐτὸ ἔκανε κατάπληξη στὸν Τόμ.

— Πρωτάκουστο! εἶπε. Κι' ἔχει πάντοτε τὴν ἴδια ἐνέργεια;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε, ὅταν θέλει κανεὶς νὰ κάνῃ τὸ κακὸ καὶ λέει τοὺς κατάλληλους ξορκισμούς, εἴτε δυνατὰ εἴτε ἀπὸ μέσα του.

Ἦταν ἀδύνατο πιὰ νὰ συγκρατηθῇ ὁ Τόμ. Στράφηκε πρὸς στὴ γυναῖκα καὶ τῆς εἶπε ζωηρά:

— Δεῖξε μου τὴ δύναμή σου! Θέλω νὰ ἰδῶ μιὰ θύελλα, ἕναν ἀνεμοστρόβιλο.

Οἱ περισσότεροι ἀπ' ὅσους ἦσαν μέσ' στὴ σάλα χλώμιασαν, καὶ πολλοὶ θὰ ἤθελαν νὰ βρισκόνταν ὧρες μακριὰ ἀπ' τὸ παλάτι. Μὰ ὁ Τὸμ οὔτε τοὺς παρατήρησε καθόλου, γιατὶ στὸ μυαλό του κυριαρχοῦσε ἡ ἰδέα τοῦ ἀνεμοστρόβιλου. Ὅταν εἶδε τὸ σαστισμένο καὶ ἀνήσυχο βλέμμα τῆς γυναίκας, τῆς εἶπε καθησυχαστικά:

— Μὴ φοβᾶσαι. Δὲν θὰ τιμωρηθῇς. Καὶ μάλιστα θὰ σ' ἀφήσω ἐλεύθερη. Κανένας δὲν θὰ τολμήσῃ νὰ σὲ πειράξῃ. Δεῖξε μου τώρα τὴ δύναμή σου.

—Ἀχ, βασιλιά μου καὶ ἀφέντη μου, ἄδικα μὲ κατηγόρησαν!

—Ὁ φόβος σ' ἐμποδίζει νὰ κάνῃς τὸ θέλημά μου. Ἔχε θάρρος, δὲ θὰ πάθῃς τίποτε. Πὲς τὰ ξόρκια σου καὶ κάνε νὰ ξεσπάσῃ μιὰ θύελλα — δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι καὶ μεγάλη, ποὺ νὰ κάνῃ ζημιές, ἀπεναντίας μιὰ μικρὴ θὰ μοῦ ἦταν προτιμότερη — κάνε το καὶ θὰ σοῦ χαρίσω τὴ ζωὴ καὶ σένα καὶ τοῦ παιδιοῦ σου, καὶ κανένας δὲ θὰ ἔχῃ δικαίωμα νὰ σὲ πειράξῃ σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα.

Ἡ γυναίκα ἔπεσε, γονατιστὴ κατάχαμα κι' ὁρκιζόταν μὲ δάκρυα πὼς δὲν εἶχε καμμιὰ δύναμη γιὰ νὰ κάνῃ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Ἂν τὴν εἶχε, θὰ ἔσωζε τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ της καὶ πρόθυμα θὰ θυσίαζε τὴ δική της, μιὰ καὶ θἄκανε μιὰ τέτοια διαβολικὴ πράξη.

Ὁ Τὸμ ἐπέμενε, μὰ κι' ἡ γυναίκα ἐξακολουθοῦσε νὰ ὁρκίζεται καὶ νὰ διαμαρτύρεται πὼς δὲν ἦταν ἄξια νὰ κάνῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Στὸ τέλος ὁ μικρὸς βασιλιὰς εἶπε:

— Μοῦ φαίνεται πὼς ἡ γυναίκα αὐτὴ λέει τὴν ἀλήθεια.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΓΓ.

Ὄχι, δὲν ἦταν γραφτό του νὰ διατηρήσῃ γιὰ πολὺν καιρὸ ὁ Χοντρομύταρος τὴν πολύτιμη αὐτὴ ἐλευθερία. Γι' αὐτὸ θὰ τοῦ χρειαζόταν περισσότερη πεῖρα καὶ μεγαλύτερη φρόνηση ἀπ' ὅση εἶχε.

Καὶ νά, μιὰ μέρα, ὁ Ἀλέξης τοῦ τὴν ἔφτιασε.

Ὁ Ἀλέξης ἦταν ἕνα παιδὶ ποὺ καθόταν στῆν ἐξοχὴ κι' εἶχε μανία νὰ στήνῃ παγίδες γιὰ ζωντανά. Εἶχε ἀκούσει νὰ μιλοῦν γιὰ τὸν πελεκᾶνο ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ τὸν πιάσῃ μὲ τἀγκίστρι ἕνας ψαράς, κι' ἤθελε τώρα νὰ τὸν πιάσῃ τοῦ λόγου του. Ἀλλὰ πῶς; Δὲν εἶχε παγίδα κατάλληλη γιὰ τέτοιο πουλί.

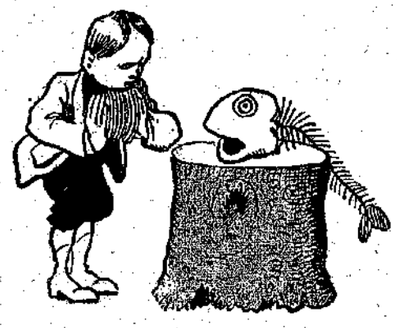

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἡ μαγείρισσα ἔριξε στὰ σκουπίδια τὸ κεφάλι ἑνὸς μεγάλου ψαριοῦ, καθὼς καὶ μιὰ σούστα ἀπὸ παλιὰ σομμιέρα. «Ἡ δουλειά μου ἔγινε!» εἶπε μὲ τὸ νοῦ του ὁ Ἀλέξης, βλέποντας τὰ δυὸ αὐτὰ ἀταίριαστα πράγματα Καὶ τὰ συνταίριαξε ἀμέσως. Πῆρε δηλαδὴ τὴ σούστα, τὴ μάζεψε, τὴν ἔδεσε λιγάκι, γιὰ νὰ στέκεται μαζεμένη, καὶ τὴν ἔχωσε στὸ κεφάλι τοῦ ψαριοῦ. Αὐτὴ ἦταν ἡ παγίδα του. Τὴν ἔστησε στὴν ἀκροποταμιά, ὅπου σύχναζε ὁ πελεκᾶνος, καὶ κρύφτηκε γιὰ νὰ ἰδῇ τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἐκείνη τὴν ὥρα, ὁ Χοντρομύταρος, ἀνύποπτος, τριγύριζε μήπως βρῇ τίποτα νὰ φάῃ. Εἶχε τέτοια πεῖνα, ποὺ θἄτρωγε καὶ χαλίκια. Ἄξαφνα βλέπει τὸ μεγάλο κεφάλι τοῦ ψαριοῦ. Ὦ, εὐτυχία! «Σ' εὐχαριστῶ, θεὲ τῶν πελεκάνων, φωνάζει, ποὺ μοῦ στέλνεις αὐτὸ τὸ μάνα ἀπ' τὸν οὐρανό!» Καὶ χύνεται νὰ τὸ καταπιῇ.

Ἀλλά, ὤ, συμφορά! καθὼς ἔκαμε νὰ τὸ σπάσῃ μέσα στὸ στόμα του,

ἡ σούστα λύθηκε, ἄνοιξε, ἁπλώθηκε καὶ σφηνώθηκε ἀνάμεσα στὶς δυὸ μασσέλες — ἄς τὶς ποῦμε ἔτσι — τοῦ πελεκάνου, Ἀδύνατο πιὰ νὰ κλείσῃ τὸ στόμα του, δηλαδὴ τὴ μύτη του! Κι' ἐκεῖ ποὺ στεκόταν σαστισμένος καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάμῃ, τρέχει ὁ Ἀλέξης καὶ τοῦ περνᾷ ἕνα σχοινὶ στὸ λαιμό!

Πάει! ὁ Χοντρομύταρος ἦταν πιασμένος. Χωρὶς καμμιὰ ἀντίσταση στάθηκε νὰ τὸν κουβαλήσῃ ὁ Ἀλέξης στὸ πατρικό του σπίτι. Καὶ δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὰ γέλια ποὺ ἔκαμαν τὰ πουλιὰ τῆς αὐλῆς ὅταν εἶδαν τὸν πελεκᾶνο μὲ τὴ σούστα στὸ στόμα!

— Καλέ, εἶναι πουλὶ μὲ μουσική; ρώτησε μιὰ χήνα.

—Ἀλήθεια, εἶπε, μιὰ πάπια, λὲς καὶ παίζει φυσαρμόνικα...

Σὲ λίγο, τοῦ ἔβγαλαν τὴ σούστα, ἀλλὰ τί ὠφελοῦσε, ἀφοῦ τὸν ἔκλεισαν σὲ μιὰ κλούβα, ἀπ' ἐκεῖνες ὅπου βάζαν τὰ πουλιὰ γιὰ νὰ τὰ παχύνουν; Γιὰ νὰ παίρνῃ τὸν ἀέρα του, ὁ κακόμοιρος ἔπρεπε νὰ βγάζῃ τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὰ κάγγελα τῆς κλού-

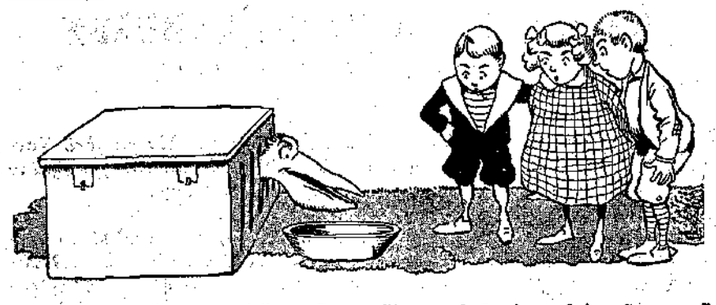

βας. Ἀπὸ κεῖ ἔτρωγε κι' ἔπινε ὅ,τι τοῦδιναν, ἐνῶ τὰ παιδιὰ τοῦ σπιτιοῦ τὸν κοίταζαν μὲ περιέργεια σὰν «παράξενο ζῶο». Τί κατάντια! Μ' ἄξιζε τὸν κόπο νὰ τὸ σκάσῃ ἀπ' τὸ Θηριοτροφεῖο γιὰ νὰ σκλαβωθῇ τόσο χειρότερα; Καὶ καταριόταν τὴ Φουντούκω, ποὺ τὸν πῆρε στὸ λαιμό της.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΔΥΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΙΑ

Β'.

Δωμάτιο ἀπέραντο, δροσερὸ καὶ φωτεινότατο Φῶς, φῶς παντοῦ κι' ἀπὸ παντοῦ. Ὀκρίβαντες σ' ὅλες τὶς γωνιές. Καὶ πίνακες μισαρχισμένοι. Ἄλλοι, τελειωμένοι, στοὺς τοίχους. Ἀγάλματα καὶ φυτὰ ἐδῶ κι' ἐκεῖ, πάνω σὲ ξύλινες στῆλες. Καθίσματα πλατειά, ἀναπαυτικά. Καὶ παντοῦ ἡ μυρωδιὰ τῆς λαδομπογιᾶς.

Ἕνας συμπαθητικὸς γέρος μὲ ἄσπρη μπλούζα κι' ὁλόασπρα μαλλιά, ξαπλωμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα, κοπνίζει τὸ ποῦρο του, κοιτώντας ὁλόενα μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ κάποιο πίνακα, κεῖ μπροστά, πάνω σ' ὀκρίβαντα.

Μέσα ἀπὸ ἕνα κρυστάλλινο ἀνθογυάλι μ' ἁπαλότατο πρασινογάλαζο χρωματισμό, τὰ δυὸ τριανταφυλλάκια κοιτᾶνε περίεργα γύρω τους.

— Τί μᾶς ἔφεραν ἐδῶ μέσα; λέει μὲ περιφρονητικὴ γκριμάτσα τὸ ἕνα. Ἄξιζε ἀλήθεια τὸν κόπο νὰ μᾶς ἀλλάξουνε κατοικία!

— Πόσο βιάζεσαι! στάσου νὰ ἰδοῦμε.

— Νὰ ἰδοῦμε!.. Νὰ ἰδοῦμε... τί; Ποῦναι ἡ πριγκηποπούλα; ποῦναι ἡ δόξα; Κανεὶς δὲ μᾶς προσέχει ἐδῶ μέσα. Κι' ἡ ὁμορφη κυρία οὔτε στὸ χέρι της δὲν καταδέχτηκε νὰ μᾶς πιάσῃ.

— Εἶσαι ἀχάριστο. Ξεχνᾶς τὸ χαμόγελο ποὺ μᾶς χάρισε; Ξεχνᾶς τὴ χαΐδευτικὴ ματιὰ τοῦ γέρου; Καὶ τὴ χαρά, τὴν τρελλὴ χαρὰ τοῦ μικροῦ στ' ἀγτίκρυσμά μας;

— Τοῦ μικροῦ! Τί νὰ τὸν κάνω τὸ μικρό; τὸ ἔκοψε ἀνυπόμονα τὸ πρῶτο. Τὰ μικρὰ καὶ ταπεινὰ εἶναι καλὰ γιὰ σένα. Ὅμως ἐγώ...

Θυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ γέρικου τριαντάφυλλου στὸν κῆπο: «Θαρρῶ πὼς δὲν τοῦ μοιάζεις. Ἄ, ὄχι!» Ξαναπε ὅπως καὶ τότε. Ὅμως ἀπὸ μέσα του τὴ φορὰ τούτη.

Τ' ἀπότομο ἄνοιγμα τῆς θύρας τοῦ ἔκοψε τοὺς περήφανούς του στοχασμούς. Δυὸ ἀνοιχτόχρωμα φουστάνια πλημμύρισαν μ' ἀρωματισμένο ἀέρα καὶ ζωὴ τὴν κομισμένη σάλα, ἐνῶ δυὸ φωνὲς λαχανιασμένες λέγανε μαζί: «Καλησπέρα, Δάσκαλε! Ἀργήσαμε;»

— Ὄχι, παιδιά μου. Ὁ γέρος χαμογέλασε μὲ καλοσύνη. Πέταξε τὸ ποῦρο καὶ σηκώθηκε. Τ' ἀφηλό του ἀνάστημα ὀρθώθηκε ἐπιβλητικὸ κι' ὡραῖο μέσα στὸ φῶς.

Οἱ νέες βγάλανε τὰ καπέλλα τους. Κρύψανε τὰ παρδαλά τους φορέματα κάτω ἀπὸ τὶς ἄσπρες πλατειὲς μπλοῦζες τῆς δουλειᾶς κι' ἀρχίσανε νὰ ἑτοιμάζουν πινέλα καὶ χρώματα. Ἡ μιὰ ἦταν ψηλὴ καὶ λυγερὴ μὲ ζαφειρένια μάτια. Ἡ ἄλλη ξανθιὰ σὰ στάχυ μὲ βαθυκάστανα μάτια, λεπτὴ καὶ μικροκαμωμένη.

— Νὰ ἡ πριγκηποπούλα! εἶπε θαμπωμένο τὸ τολμηρὸ τριαντάφυλλο, δείχνοντας τὴν πρώτη. Τί ὡραία ποὺ εἶναι!

— Ὅμως κι' ἡ ἄλλη εἶναι πολὺ χαριτωμένη! ψιθύρισε τ' ἀδέρφι του.

— Ἐννοεῖται! «Τὰ μικρὰ καὶ ταπεινά»...

Σὲ λίγο ἤρθανε κι' ἄλλα πρόσωπα. Τρεῖς τέσσερες νέοι μὲ ρουλὰ κάτω ἀπ' τὴ μασχάλη. Μὲ φωτεινὰ μέτωπα καὶ λαμπερὰ μάτια. Κάποιος ἀπ' αὐτοὺς ἀνακάλυψε τὰ τριανταφυλλάκια, τὰ τριγυρίσαν ὅλοι καὶ τὰ κοιτούσαν μὲ τρυφερότητα κι' ἀγάπη.

— Τὰ λουλούδια! εἶπε ἡ ξανθούλα, ἀγγίζοντάς τα ἐλαφρὰ μὲ τὴν ἄκρη τῶν χειλιῶν της. Πόσο τ' ἀγαπάω! Εἶναι ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς.

— Βέβαια! εἶναι ὅ,τι ὡραιότερο ἔχει στὴν πλάση· ὑποστήριξε μὲ θέρμη ἕνας ζωηρὸς μελαχροινός, τόσο ἀπὸ πεποίθηση ὅσο καὶ γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴ νέα. Κι' ὅλοι συμφωνήσανε σ' αὐτό.

Τοῦ φιλόδοξου τριαντάφυλλου ἡ καρδιὰ φούσκωνε, φούσκωνε ἀπὸ ἀναγάλιασμα καὶ περηφάνεια, πήγαινε νὰ σπάσῃ.

— Ἔτσι ναί! μάλιστα! Τὸ καταλαβαίνω. Αὐτὸ θὰ πῇ «ζωή». Καὶ στηλώθηκε ὅσο καλύτερα μποροῦσε στὸ λεπτό του μίσχο.

— Τὰ λουλούδια! ἀκούστηκε ξαφνικὰ ἀργὴ καὶ καθαρὴ ἡ φωνὴ τοῦ Δασκάλου Ναί, εἶναι ὡραῖα! Ὅμως ἔχει κάτι ὡραιότερο, πολὺ ὡραιότερο ἀπ' αὐτά, παιδιά μου...

— Τί, τί, Δάσκαλε;

Ἐκεῖνος χαμογέλασε. Ὅμως δὲ βιάσθηκε νὰ μιλήσῃ. Καὶ τότε ὁ καθένας βάλθηκε νὰ δώσῃ ὁ ἴδιος τὴν ἀπάντησῃ.

— Ἡ μουσικὴ ἴσως; ρώτησε δειλὰ ἕνας συμπαθητικὸς χλωμός, σὰ φεγγαροπαρμένος.

— Ἡ μουσική, ὡραία βέβαια. Ὅμως κάτι ὡραιότερο ἀπ' αὐτήν, ἀποκρίθηκε ὁ Δάσκαλος.

— Ἡ θάλασσα! πρόφερε σιγανά, ἐσώψυχα, μὲ φωνὴ γιομάτη νοσταλγία καὶ πάθος ἡ μελαχροινή, κοπέλλα, στηλώνοντας τὰ ζαφειρένια μάτια της μακρυά, στὸ μέρος τῆς ἀθέατης θάλασσας.

Κάτι σὰ θρησκευτικὴ ἀνατριχίλα πέρασε ὅλους πέρα ὡς πέρα. Σὰν ἡ ψυχὴ μιᾶς ἄγνωστης θεότητας νὰ πλανήθηκε γιὰ λίγο μέσα στὸ ἀτελιέ Κι' αὐτὸς ὁ Δάσκαλος δίστασε προτοῦ ἀπαντήσῃ. Προτοῦ χαλάσῃ τὴ μαγεία ποὺ εἶχε ἁπλωθεῖ γύρω:

— Ὄμορφη, πολὺ ὄμορφη ἡ θάλασσά σου Ὅμως, μιλῶ γιὰ κάτι ἀκόμα ὡραιότερο.

— Ἡ γυναίκα! φώναξε θριαμβευτικὰ κι' ἀσυλλόγιστα ἕνας μικρός, ὁ Βενιαμὶν τῆς συντροφιᾶς. Γέλια τρανταχτὰ σκεπάσαν τὴ φωνή του. Ὅλοι γυρίσαν ἄθελα στὶς δυὸ κοπέλλες. Γελούσανε κι' αὐτὲς σιωπηλά. Ὁ μικρὸς κοκκίνησε ἴσαμε τ' αὐτιά. Ὁ Δάσκαλος τοῦ χαμογέλασε μὲ κέφι:

— Δὲν εἶναι πολὺ ἄσχημη ἡ ἰδέα σου. Ὅμως τὴ γυναῖκα μποροῦμε νὰ τὴν κατατάξουμε, ἂν θέλετε, στὴν οἰκογένεια τῶν λουλουδιῶν. Κι' ἔτσι ξαναγυρνᾶμε ἐκεῖ ἀπ' ὅπου φύγαμε. Ὅλοι σας ἔχετε δίκιο. Ὅμως κανείς σας δὲν ἀντίκρυσε τὴ σκέψη μου. Παιδιά μου, — ἐξακολούθησε μὲ βαθειὰ κι' ἐπίσημη φωνή — ὡραιότερη κι' ἀπὸ τὴ θάλασσα, κι' ἀπὸ τὴ μουσική, κι' ἀπὸ κάθε τί ἄλλο πάνω στὴ Γῆ, εἶναι... ἡ ἀνθρώπινη ψυχή, ὅταν εἶναι «ὡραία». Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τὴ συναγωνιστῇ. Μιὰ ὡραία ψυχή... Παιδιά μου! εἶναι ἡ τελειότερη ἔκφραση τοῦ «Ὡραίου»...

Ἡ φωνή του ἔσβησε ἀργά... Κι' ἔμεινε μὲ τὰ κεφάλι ριχμένο πίσω, ἀτενίζοντας μακρυά, ποιὸς ξέρει τί κόσμους...

Μέσα στὴν ἀπέραντη σάλα δὲν ἀκουγότανε τώρα οὐδὲ ἄχνα. Στοχαστικοί, οἱ μαθητὲς σεβόντανε τὸ ρεμβασμὸ τοῦ Δασκάλου...

— Οὔφ! ἔσκασα! ἔκανε τὸ φιλόδοξο τριαντάφυλλο, ἀπογοητεμένο ἀπὸ τὸ δρόμο ποὺ πῆρε ἡ κουβέντα κι' ἀπὸ τὴ γλήγορη ἐγκατάλειψη. «Τί ἀηδίες εἶν' αὐτές;»

Ὁ Δάσκαλος γύρισε ἀπὸ τ' ἀλαργινό του ταξίδι, κι' ὅλοι ἑτοιμαστήκανε γιὰ δουλειά. Ὅμως ἡ ἀτμοσφαίρα ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἄλυτες σκέψεις καὶ βαθεῖς στοχασμούς.

— Συγγνώμη, Δάσκαλε, εἶπε ἕνας σοβαρὸς νέος ποὺ δὲν εἶχε μιλήσει ὡς τώρα, σταματώντας συλλογισμένος καθὼς πήγαινε νὰ καθήσῃ στὴ θέσῃ του. «Μιὰ ὡραία ψυχή», εἴπατε. Ὅμως, ποιὰ εἶναι, ποιὰ πρέπει νἄναι ἡ ἐξωτερίκευψη μιᾶς ὡραίας ψυχῆς; Γιατί, δὲ φαντάζουμαι νἄναι μονάχα μιὰ δύναμη στατική κι' οὐδέτερη!

— Ὄχι! φυσικὰ ὄχι! — ἀποκρίθηκε ζωηρὰ ὁ Δάσκαλος, σταματώντας τὸ καθάρισμα ἑνὸς πινέλου. Σὰ νὰ τὴν περίμενε, σὰ νὰ τὴν ἀποζητοῦσε τὴν ἐρώτησῃ αὐτή. — Δύναμη στατικὴ δὲν εἶναι ἡ ψυχή. Δύναμη ἐνεργὸς καὶ «παντοδύναμη» μάλιστα, ἂν μπορεῖ νὰ πῇ κανείς... Ἡ δράσῃ μιᾶς ὄμορφης ψυχῆς, παιδιά μου, εἶναι... εἶναι νὰ γεννᾷ, ν' ἀχτινοβολεῖ τὴν εὐτυχία... Ὄχι τὴν εὐτυχία τῶν ἄλλων, ὅπως θὰ πιστεύετε ἴσως, μὰ τοῦ ἴδιου τοῦ κατόχου της.

Σταμάτησε, κοιτώντας μὲ χαμάγελο τὴν ἔκπληξῃ ποὺ ζωγραφίστηκε σ' ὅλα τὰ νέα ἐκεῖνα πρόσωπα.

— Μά, Δάσκαλε! διαμαρτυρήθηκε κάποιος. Αὐτὸ καταντᾶ ἐγωϊσμός!

— Ὄχι ὅσο φαντάζεσαι. Γιατί, πρῶτα πρῶτα, μονάχα ἕνας εὐτυχισμένος ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ σκορπίσῃ ἀληθινὴ εὐτυχία γύρω του. Ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, παιδιά μου, αὐτὸ τὸ καθῆκον του ἀκόμα, εἶναι ἡ εὐτυχία... Ἡ ζωή μας, εἶναι μικρή, πολὺ μικρή. Καὶ γεμάτη, — ἀλλοίμονο! δὲ σᾶς λέγω βέβαια τίποτα καινούργιο! — γεμάτη ἀγκάθια. Οἱ κακὲς στιγμὲς εἶναι πάντα οἱ περισσότερες... Ὅμως, γιατί; Γιατὶ δὲν ξέρουμε νἄμαστε εὐτυχισμένοι, παιδιά μου. Ἡ ψυχή μας, μικρὴ καὶ μίζερη, στενεύει κι' ὅ,τι ἀγγίσει. Κι' ἔτσι, ὅλοι χτυπιόμαστε μ' ἀπόγνωση στὰ φανταστικὰ σίδερα ποὺ φτιάξαμε τριγύρω μας. Κι' ὅλοι ὑποφέρουμε. Κι' εἴμαστε πάντα δυσαρεστημένοι ἀπὸ τὴν τύχη μας. Ἀντὶ ν' ἀνοίξουμε τὰ μάτια μας κι' ὅλους τοὺς πόρους τοῦ εἶναι μας στὴ χαρά, στὴν ὁμορφιὰ τῆς ζωῆς.

— Προσέξτε, Δάσκαλε! ἡ θεωρία σας μπορεῖ νὰ μᾶς πάει μακρυά. Κηρύττετε τὴν «αὐτάρκεια» καὶ σφαλνᾶτε τὴ ζωὴ στὸ στενὸ κύκλο τῆς εὔκολης ἱκανοποίησης. Ὅμως, ποῦ πάνε τότε ἡ προσπάθεια, ἡ ἀνάταση, οἱ ὄμορφες κοσμογεννήτρες ἀνησυχίες τῆς ψυχῆς γιὰ κάτι καλύτερο, κάτι τελειότερο;

— Ὅταν οἱ «ὄμορφες κοσμογεννήτρες ἀνησυχίες» ἀκολουθοῦνται ἀπ' τὰ σκοτάδια τῆς ψυχικῆς δυσαρέσκειας, ποὺ σᾶς ἀρέσει τόσο νὰ κυνηγᾶτε νομίζοντάς το αὐτὸ γιὰ σημάδι ἀνωτερότητας, θὰ πῇ πὼς δὲν εἶναι τόσο «ὄμορφες» ὅσο τὶς φαντάζεσαι. Ποτὲ ἡ ἀγωνία στὴν ἀναζήτησῃ τοῦ «καλύτερου», τοῦ «τελειότερου», δὲ σέρνει μαζί της τὴ δυστυχία. Εἶναι ἡ ἴδια μιὰ ἀνείπωτη χαρά, σὰν ἀναβρύζει ἀπὸ ἀληθινὰ ὄμορφες πηγές. Ἡ ὡραία ψυχή, παιδιά μου, εἶναι σὰν τὴ «φιλοσοφικὴ λίθο». Κάνει χρυσάφι ὅ,τι ἀγγίσει. Τὶς τολμηρὲς ἰδέες, τὰ μεγάλα ἰδανικά. Ὅμως καὶ τὶς καθημερνὲς μικροσυνήθειες καὶ τοὺς πολλούς μας κόπους τῆς ταπεινῆς ζωῆς. Ἄς προσπαθοῦμε, φυσικά. Ἄς ἀγωνιζόμαστε νὰ φτάσουμε κάπου ψηλότερα. Ὅμως, ἂς μὴ τυλίγουμε τὴν προσπάθειά μας μὲ σκοτεινὰ πέπλα. Γιὰ τὴν ἀβέβαιη στιγμὴ τοῦ φθασίματος, ἂς μὴ παραμελᾶμε τὴ βέβαιη ποὺ ζοῦμε. Γιατὶ ν' ἀρκούμαστε μονάχα στ' ὄμορφο τέρμα, ὅταν μποροῦμε νὰ κάνουμε τέτοιον καὶ τὸ δρόμο ποὺ ὁδηγάει σ' αὐτό; Κάθε στιγμή, παιδιά μου, κάθε στιγμὴ ποὺ μᾶς φεύγει ἀπὸ τὰ χέρια γιὰ νὰ μὴν ξαναγυρίσῃ ποτὲ πιά, κι' ἡ πιὸ ἀσήμαντη κι' ἡ πιὸ τιποτένια, πρέπει νὰ φέρνῃ ἀπάνω της τὴ σφραγίδα τοῦ ὡραίου. Δηλαδή, τῆς εὐτυχίας. Ἄς μποροῦμε νὰ ποῦμε, βλέποντάς τὴν νὰ φεύγῃ, δίχως λύπη: «Τὴν ἔζησα... Δὲ μποροῦσε νὰ μοῦ δώσῃ τίποτα καλύτερο!»...

Ὁ Δάσκαλος σώπασε. Βαθειὰ ἐπηρεασμένοι, οἱ μαθητὲς σωπαίνουν κι' αὐτοί. Κι' ὁ καθένας στὸ βάθος τοῦ εἶναι του προσπαθοῦσε ν' ἀφομοιώσῃ τὰ λόγια ποὺ ἄκουσε, ἐνῶ οἱ χρωστῆρες δουλεύανε μηχανικὰ κι' ἀθόρυβα.

— Τἄκουσες; εἶπε σιγανὰ τὸ δειλὸ τριανταφυλλάκι στ' ἀδέρφι του. Τἄκουσες, ἐσύ, ποὺ δὲν εἶσαι ποτέ σου εὐχαριστημένο ἀπὸ τίποτα; Σοῦ λείπει ἡ ὡραία ψυχή!

— Κουταμάρες! τί κουταμάρες! ὀργίστηκε αὐτό.

Τἄλλο δὲν ἀπάντησε. Τὄχε κουράσει ἡ προσπάθεια ποὺ ἔκανε γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴ συζήτησῃ. Τὰ λόγια τοῦ Δασκάλου δὲν τὰ καταλάβαινε βέβαια ὅλα. Ὅμως τὸ νανουρίζανε γλυκὰ. Δὲν ἤξερε γιατί. Τοῦ θύμιζαν τὸν κῆπο ποὺ γεννήθηκε, τὶς χρυσὲς ἀχτίδες, τὴν πεταλούδα... Κάτι τέτοιο σὰ νἄλεγε κι' ἐκείνη. Ἔτσι κι' ἐκείνη μιλοῦσε γιὰ τὶς ὀμορφιὲς τῆς ζωῆς. Καὶ τὸ τριανταφυλλάκι ἀγαποῦσε ὅσους βρίσκανε ὄμορφη τὴ ζωὴ καὶ σιχαινόταν τοὺς ἄλλους.

Σιγὰ σιγά, ἡ ἀτμοσφαῖρα μέσα στὸ ἀτελιὲ ἄρχισε νὰ καθαρίζῃ ἀπ' τοὺς βαρεῖς καπνοὺς τῆς τυραννικῆς σκέψης. Τὰ νέα μέτωπα ξελάφραιναν, λάμπανε ἀπὸ καινούργιο φῶς, παρμένο ἀπὸ τὴν ἄσβυστη λαμπάδα τῆς ἀλήθειας, ποὺ τὴν διαβλέπανε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ λόγια τοῦ Δασκάλου.

Τὰ κεφάλια ὑψώθηκαν γεμάτα ἐμπιστοσύνη. Οἱ πινελιὲς πέφτανε χαρούμενες κι' ἀποφασιστικὲς πάνω στὸ μουσαμά. Ἡ κοπέλλα μὲ τὰ ζαφειρένια μάτια ἄρχισε νὰ τραγουδάῃ σιγανὰ ἕνα μακρόσυρτο τραγοῦδι τῆς πατρίδας της.

— Τί ὄμορφα ποὺ εἶναι δῶ μέσα! ἀναστέναξε εὐτυχισμένο τὸ δειλὸ τριανταφυλλάκι, κι' ἔγειρε τὸ κεφαλάκι του στὸν ὦμο τοῦ ἀδερφιοῦ του. Αὐτὸ τὸ κοίταξε μὲ οἶκτο καὶ κάποια συγκατάβαση.

— Τί νὰ σοῦ κάνῃ; «Πτωχὸ τῷ πνεύματι» ψιθύρισε. Ἔρριξε μιὰ περιφρονητικὴ ματιὰ γύρω. «Ἀηδία! ἀηδία! Ζωὴ εἶν' αὐτή;» μουρμούρισε μὲ πεῖσμα. Καὶ βυθίστηκε στὰ φιλόδοξα ὄνειρα του, ποὺ σταλάζανε κόμπο-κόμπο τὸ φαρμάκι τοῦ «Ἀπραγματοποίητου» στὴν τρυφερή του ὕπαρξη: «Ἡ πριγκηποπούλα... ἡ δόξα... τὰ μεγαλεῖα»...

Ἦταν ἡ μόνη δυστυχισμένη ψυχὴ μέσα στὴν ἀπέραντη ἐκείνη σάλλα...

(Πάλι) ΜΑΓΙΑ ΔΡΟΖΟΥ

ΤΟ ΘΑΥΜΑ Τ' ΑΗ-ΝΙΚΟΛΑ

—"Ε, καπετὰν-Κωσταντή! Εἶπες νὰ μὴν ἀνάψουμε φωτιὰ γιὰ τὴν κακαβιά;

— Ναί, ναί. Εἶπα νὰ μαζέψουμε μάνι-μάνι τὰ δίχτυα γιὰ νὰ γυρίσουμε στὸ λιμάνι.

— Στὸ λιμάνι; Βρήκαμε τόσο ψάρι καὶ θὰ τἀφήσουμε;

— Σὰ θὲς τοῦ λόγου σου νὰ μείνῃς, μεῖνε. Ἐγὼ δὲ σὲ τραβῶ ἀπ' τὸ γιακά!

Κι' ὁ καπετὰν-Κωσταντῆς σταύρωσε τὰ χέρια στὸ στῆθος, γύρισε τὶς πλάτες στὸ Σταμάτη καὶ τράβηξε μιὰ γερὴ ρουφηξιὰ ἀπ' τὸ τσιμπούκι του. Ὁ Σταμάτης κατάλαβε. Ἄλλη κουβέντα δὲν χωροῦσε. Ὁ καπετὰν-Κωσταντῆς δὲν ἦταν ἀπὸ κείνους ποὺ ζητᾶνε καὶ τὴ γνώμη τοῦ ἄλλου. Θὰ γινόταν κεῖνο ποὺ ἔλεγε. Τέλειωσε! Ναί, μὰ τί τοῦρθε νὰ σηκωθοῦν νὰ φύγουν ἀπ' ἐκεῖ, ποὺ τὄχαν σίγουρο νὰ πιάσουν ψάρι καὶ ψάρι; Τοὔστριψε; Καὶ τί νὰ τοῦ πῇς, γιὰ νὰ τοῦ ἀλλάξῃς κεφάλι αὐτουνοῦ τοῦ ἀνθρώπου; Νὰ πέσῃς στὰ πόδια του καὶ νὰ τοῦ πῇς: *Μωρὲ ἀμάν, καπετὰν-Κωσταντή!*...

Κι' ὅμως, ξεροκέφαλος ὁ καπετὰν-Κωσταντῆς δὲν ἦταν. Ποτὲ δὲ θυμοῦνται νὰ πῆγε ἐνάντια στὰ συμφέροντά του. Τὴ δουλειά του τὴν ἤξερε. Καὶ γιὰ νὰ τοὺς λέῃ σήμερα νὰ μαζέψουνε τὰ σύνεργα γιὰ νὰ φύγουν, ἐνῶ εἶδε κι' αὐτὸς τί ψάρι τράβηξαν χτὲς μὲ τὰ δίχτυα. Θὰ πῇ, πῶς εἶχε τὸ λόγο του.

Χμ... Ἀμέ; λέει ἀπὸ μέσα του κι' ὁ καπετὰν-Κωσταντῆς, καθὼς βλέπει νὰ τὸν κοιτάζουν κάπως περίεργα οἱ ναῦτες του. Καὶ χαμογελάει μ' ἕναν τρόπο, ποὺ μόλις τὸ βλέπουν αὐτοὶ πῶς χαμογελάει. Βέβαια ἔχω τὸ λόγο μου! Ἐμένα, ποὺ μὲ βλέπετε δῶ, ἤρθε...

Κι' ἡ γλῶσσα τοῦ καπετὰν-Κωσταντῆ πάει νὰ λυθῇ. Γρήγορα ὅμως τὸ τσιμπούκι τοῦ βουλώνει τὸ στόμα. Χέ... χέ... γελάει ἀπὸ μέσα του ὁ καπετὰν-Κωσταντῆς. Κι' ἡ ἀγριοφωνάρα του τοὺς ξαφνίζει.

—"Ε... μάνι-μάνι, εἶπα!

* * *

Ὁ Σταμάτης συλλογιέται τὴν κακαβιά. Εἶχε μαζέψει ἀπὸ βραδὺς φρύγανα, καὶ σὲ μιὰ γωνιὰ ποὺ εἶχε φτειάξει μὲ τρία κοτρώνια, ἔβαλε τὸ τσουκάλι μὲ τὸ νερό. Τὸ πρωΐ θἄναβε φωτιὰ μὲ τὴν τσακμακόπετρά του, κι' ὅταν θἄσερναν τὰ δίχτυα στὴν ἀμμουδιά, θὰ διάλεγε ἕνα ἕνα τὰ ψάρια ποὺ κάνουν τὸ καλὸ ζουμί, —κι' ὁ Σταμάτης τἄξερε καλὰ αὐτὰ τὰ ψάρια,—θὰ τἄρριχνε στὸ νερό, ποὺ θἄβραζε πιά, καὶ θὰ τἄφινε ὧς τὴν ὥρα ποὺ ἡ καμπάνα τ' Ἅη-Λουκᾶ θὰ σήμαινε μεσημέρι, νὰ γίνουν λυώμα.

Τότε θὰ σούρωνε ἐκεῖνο τὸ παχὺ ζουμὶ καὶ νὰ τὴν ἡ κακαβιά... Κακαβιά, ἔ ρέ ψυχή μου! Κακαβιὰ νὰ τρῶς, καὶ νὰ δῇς: γίνεσαι ἢ δὲ γίνεσαι ἀτσάλι;—Κι' ὕστερα ρωτᾶνε πῶς ζοῦμε τόσα χρόνια ἐμεῖς οἱ ψαράδες, καὶ γιατὶ ἔχουμε τὰ στήθια μας ἀνοιχτὰ ἀκόμα καὶ στὴν καρδιὰ τοῦ χειμῶνα. Ἀμ' ἡ κακαβιὰ μᾶς κάνει σίδερο βέβαια, καὶ μᾶς βλέπεις μὲ τὰ μπράτσα καὶ μὲ τὰ πόδια σὰν ἀπὸ μπρόντζο...

«Ἕνας ξύποχθόνιος ρόγχος κι' ἡ γλῶσσα τσακίζεται».
(Σελ. 282, στ. γ'.)

* * *

Ἡ γλῶσσα, ὅπου εἶχαν βγάλει τὶς βάρκες μὲ τὰ δίχτυα, ἔρημη τώρα, χάνεται λίγο-λίγο ἀπ' τὰ μάτια τους. Ὅλοι τῆς ρίχνουνε ματιὲς λυπημένες, κι' εἶναι σὰ νὰ τἄχουν μὲ τὸν καπετὰν-Κωσταντῆ, ποὺ καλὰ καὶ σώνει δὲν ἔστερξε νὰ ψαρέψουν καὶ σήμερα, νὰ γυρίσουν μὲ τὸ καΐκι τους τίγκα γεμάτο ἀπὸ ψάρι—καὶ τί ψάρι! Τώρα ὡστόσο ἀνοίγονται γιὰ νὰ στρίψουν τὸν κάβο. Λίγο ἀκόμα, καὶ ἡ γλῶσσα θὰ κρυφτῇ ἐντελῶς ἀπ' τὰ μάτια τους.

Ἡ θάλασσα, ξαφνικά, ἀγριεύει... Τὰ κύματα, κεῖ ποὺ δὲν τὸ περίμενε κανείς, ὑψώνονται μὲ τέτοιαν ὁρμή, ποὺ πρέπει νὰ προσέξουν πολύ, ἂν δὲ θέλουν νὰ ρίξουν τὸ καΐκι τους στὰ βράχια τοῦ κάβου. Ὅλοι ἀποροῦν· τί τρέχει; Σὰ νὰ σκοτείνιασε· σύννεφα μαῦρα μαζεύτηκαν πάνω ἀπ' τὸ νησί. Τὰ μάτια τους ἀνοίγουν διάπλατα, ταὐτιά τους τεντώνουν: ἀκοῦνε μιὰ βουή, αἰσθάνονται πῶς ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ δοῦνε κάτι ἀπίστευτο, κάτι τρομαχτικό... Μπλουουουούμ!.. Ἕνας ὑποχθόνιος ρόγχος, κι' ἡ γλῶσσα τσακίζεται σὲ δυὸ μεγάλα καὶ σὲ πολλὰ μικρὰ κομμάτια, καὶ βουλιάζει! Ἀφροὶ ἀναπηδοῦν, ἕνας ὑγρὸς τάφος ἀνοίγεται, ποὺ ὕστερα ἀπὸ λίγο αὐτοί, καθὼς κατασταλάζουνε, τὸν σκεπάζουν. Οἱ ναῦτες ριγοῦν: Οἱ ἀφροὶ αὐτοί, στὰ μάτια τους, φαντάζουνε σὰν ἕνα σάβανο παγερό.

Τώρα γυρίζουν καὶ κοιτάζουν τὸν καπετὰν-Κωσταντῆ μὲ κάποιο δέος: Πῶς τὸ ἤξερε λοιπὸν αὐτὸς πῶς ἡ γλῶσσα θὰ βούλιαζε;

— "Ε, Σταμάτη! κάνει τώρα ὁ καπετὰν-Κωσταντὴς τοῦ ναύτη του καὶ τοῦ κλείνει εἰρωνικὰ τὸ μάτι· τί λές; Θὰ σ' ἄρεσε νὰ ἤσουν στὴ γλῶσσα, καὶ νἀνάβῃς φωτιὰ γιὰ τὴν κακαβιά;

Μιλιὰ ὁ Σταμάτης. Λὲς καὶ μουγγάθηκε. Μόλις τολμᾶ νὰ κοιτάξῃ τὸν καπετάνιο του. Τὸν φαντάζεται σὰν ἕναν ἀληθινὸ μάγο...

* * *

— Χμ... Θὰ σᾶς τὸ πῶ καὶ δὲ θὰ τὸ πιστεύετε, ὅμως ἔτσι εἶναι, λέει σιγανά, σὰ νὰ μιλᾷ μοναχός του, ὁ καπετὰν-Κωσταντής, ἔχοντας στυλωμένα τὰ μάτια στὰ πόδια του. Στὸν ὕπνο μου εἶδα ἀπόψε τὸν "Αη-Νικόλα. «"Ε...», μοῦ λέει, «ξύπνα! Ξύπνα, βάλε νὰ μαζέψουν τὰ δίχτυα σου καὶ τράβα πίσω γιὰ τὸ λιμάνι! Μ' ἀκοῦς;». Τί νὰ σᾶς πῶ, βρὲ παιδιά! Πρώτη βολὰ στὴ ζωή μου σάστισα ἔτσι. Ξυπνῶ, σᾶς σηκώνω ἀπάνω, σᾶς λέω: «Μάνι-μάνι στὸ καΐκι, νὰ γυρίσουμε στὸ λιμάνι!» Κάτι μοῦ τὄλεγε πῶς ἔπρεπε νὰ φύγουμε ἀπ' τὴ γλῶσσα μιὰν ὥρα ἀρχύτερα. Κι' εἴδατε τί φτηνὰ τὴ γλυτώσαμε... "Ε, κάνετε τώρα τὸ σταυρό σας. Κι' ἄμα μποῦμε στὸ λιμάνι, τὸ πρῶτο ποὺ θὰ κάνουμε σὰν πατήσει τὸ πόδι μας στεριά, θἄναι νὰ πᾶμε ν' ἀνάψουμε καθένας μας μιὰ λαμπάδα στὴ χάρη του... Ἄντε, μπράβο!

Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΕΛΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

«Μὲ εἶχαν κουβαλήσει σ' ἕνα ξενοδοχεῖο, εἶχα συνέλθει. Ἀλλὰ ἕνας ἀπερίγραπτος φόβος μὲ εἶχε ἀλαλιάσει: τί θἄλεγε ὁ κύριος μαθαίνοντας πῶς ἄφησα νὰ τοῦ κλέψουν τὴν κόρη του, τὸ θησαυρό του; Κι' ὅμως δὲν ἤθελα νὰ φύγω, νὰ κρυφτῶ, χωρὶς νὰ ξαναΐδῶ τὴ μικρή μου Ἰζαμπέλλα, τὴ μονάκριβή μου κόρη, ποὺ τὴν εἶχα σ' ἕνα παρθεναγωγεῖο στὸ Παρίσι... Ἔπειτα ἤμουν φτωχή... Ἡ θέση μου στὸν πύργο ἦταν ὁ μόνος μου πόρος.

«Αὐτὰ συλλογιζόμουν, ὅταν ἄκουσα βογγητὰ ἀπ' τὴ διπλανὴ κάμαρα. Ἤξεραπῶς ἐκεῖ-μέσα κοιμόταν μιὰ μικρὴ πουλήτρα, γυρολόγα. Θἄταν ἴσως ἄρρωστη καὶ μπῆκα νὰ ἰδῶ.

Ἡ δυστυχισμένη εἶχε προσβληθεῖ ἀπὸ διφτερίτη.. Τὴν πρόφτασα τὶς τελευταῖες της στιγμές... Ξεψύχησε στὴν ἀγκαλιά μου...

«Καθὼς τὴν κοίταζα ἀλαλιασμένη, μιὰ ἰδέα μοῦ ἦρθε: Οἱ κύριοί μου, εἶπα, δὲν θὰ μὲ συγχωροῦσαν ἂν μάθαιναν πῶς ἄφησα τὴν κόρη τους νὰ τὴν ἁρπάξουν κακοῦργοι· ἂν τοὺς ἔλεγα ὅμως πῶς ἡ Ντιζὲτ πέθανε ἀπὸ διφθερίτη; Τί μποροῦσα νὰ τῆς κάμω σὲ τέτοια φοβερὴ ἀρρώστεια; δὲν θἄφταιγα γιὰ τὸ θάνατό της... Ἔτσι δὲν θἀναγκαζόμουν νὰ φύγω... θὰ διατηροῦσα τὴ θέση μου στὸν πύργο καὶ θὰ κέρδιζα ὅσα μοῦ χρειαζόνταν γιὰ μένα καὶ γιὰ τὴν κόρη μου στὸ σχολεῖο... Ὁ Θεὸς τάχα ἢ ὁ Διάβολος ἔκαμε νὰ βρεθῶ μονάχη στὴν κάμαρα τὴ στιγμὴ ποὺ πέθαινε ἡ μικρὴ πουλήτρα;.. Ἡ σύμπτωση αὐτὴ μοῦδινε τὴν πρόφαση ποὺ γύρευα... Ἡ μικρὴ πουλήτρα εἶχε μπεῖ στὸ ξενοδοχεῖο μαζί μου, δὲν τὴν πρόσεξαν καθόλου, δὲν ἤξεραν τὄνομά της. Ἦταν ἀρκετὰ καλοντυμένη καὶ τὸ πρωΐ μοῦ εἶχε πεῖ πῶς δὲν εἶχε οἰκογένεια. Ὥστε κανένας δὲν θὰ ζητοῦσε τὴν ἔρημη. Γιατὶ λοιπὸν νὰ μὴν πῶ πῶς ἦταν τάχα ἡ μικρή μου κυρία, ποὺ μ' ἀκολούθησε στὸ ξενοδοχεῖο μετὰ τὸ ἐπεισόδιο στὸ δάσος, καὶ ποὺ πέθανε ξαφνικά;

«Χαρτιὰ γιὰ τὴν ταυτότητά της δὲν εἶχε πάνω της. Παρουσίασα λοιπὸν τὰ χαρτιὰ τῆς Ντιζὲτ, ποὺ τὰ εἶχα μαζί μου τὴν ὥρα τῆς ἁρπαγῆς. Κανένας δὲν ὑποπτεύθηκε τίποτα. Ἐδήλωσα στὸ Ἀληξιαρχεῖο τὸ θάνατο μὲ τὄνομα τῆς κόρης σας. Κι' ἔτσι ἡ μικρὴ ἄγνωστη κηδεύθηκε καὶ θάφτηκε στὸν οἰκογενειακό σας τάφο

«Σᾶς τηλεγράφησα ὅσο πιὸ ἀργὰ μποροῦσα, γιὰ νὰ φτάσετε ὅταν ὅλα θἄχαν πιὰ τελειώσει. Ὅταν σᾶς εἶδα νὰ μπαίνετε στὸ κοιμητήρι, φοβήθηκα μιὰ στιγμὴ πῶς ἡ ἀπάτη θὰ φανερωνόταν· Ἐπιμένατε τόσο πολὺ ν' ἀνοίξουν τὸν τάφο! Ἀλλὰ κατόρθωσα νὰ σᾶς πείσω πῶς τὸ θέαμα γιὰ σᾶς θἄταν φοβερό. Καὶ γλύτωσα.

«Ἄκουσα βογγητὰ στὴ διπλανὴ κάμαρα...»
(Σελ. 283, στ. α'.)

«Τὶς πρῶτες ἡμέρες, ποὺ σᾶς ἔβλεπα τόσο λυπημένους, εἶχα τύψεις μεγάλες γι' αὐτὸ ποὺ ἔκαμα. Συλλογιόμουν ἀκόμα πῶς ἡ δύστυχη Ἐδιθ θὰ ὑπέφερε στὰ χέρια τῶν λῃστῶν καὶ οἱ γονεῖς της, ἂν καὶ τόσο πλούσιοι, δὲν θἄκαναν τίποτα γιὰ νὰ τὴν ἐλευθερώσουν. Ἀλλὰ πῶς μποροῦσα νὰ φανερώσω πιὰ τὴν ἀπάτη; Κι' ἔν' ἄλλο περιστατικὸ μ' ἔκαμε νὰ βυθιστῶ στὴν ψευτιὰ περισσότερο.

«Ἔγραψα στὴν κόρη μου τὰ συμβάντα. Στὸ τέλος τοῦ γράμματός μου ἐπρόσθεσα: «Καὶ τώρα ποὺ ἡ τελευταία κληρονόμα πέθανε, καὶ ποὺ χάθηκε κι' ἡ κυρία Μαριάνζ, ἡ ἀδελφὴ τῆς κυρίας μου, τὴ μεγάλη περιουσία τῶν Σβενσενχὰμ θὰ τὴν πάρῃ τὸ δημόσιο».

«Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μέρες, ἡ Ἰζαμπέλλα μοῦ ἀποκρίθηκε: «Καὶ γιατὶ νὰ μὴ γίνω ἐγὼ κληρονόμα; Τὄνομα τῆς Μαριάνζ μοῦ ἐνέπνευσε μιὰ ἰδέα: Δὲν μπορεῖ, ἡ ἀδελφὴ τῆς λαίδης Σβενσενχὰμ νἄφησε μιὰ κόρη; Ἡ κόρη αὐτὴ θὰ εἶμαι ἐγώ. Θὰ παρουσιαστῶ στὴ λαίδη ὡς ὀρφανὴ ἀνεψιά της καὶ νὰ ἰδῇς ποὺ δὲν θὰ καταλάβῃ τίποτα!»

«Στὴν ἀρχὴ δὲν θέλησα. Ἡ συνείδησή μου, ποὺ ἀκόμα δὲν εἶχε νεκρωθεῖ ὁλωσδιόλου, ἐπαναστατοῦσε στὴν ἰδέα τῆς καινούργιας αὐτῆς ἀπάτης. Καὶ τὴ Μαριάνζ, τὴ μικρή μας χαμένη, τὴν ἀγαποῦσα καὶ τὴ σεβόμουν τόσο πολύ, ὥστε δὲν ἤθελα ν' ἀνακατέψω τὄνομά της σ' αὐτὴ τὴν ἱστορία...

«Ἀλλὰ ἡ Ἰζαμπέλλα μοῦγραφε καὶ μοῦ ξανάγραφε. Αὐτὸ ἦταν γιὰ μένα ἕνας μεγάλος πειρασμός... Ἀγαποῦσα τὴν κόρη μου τόσο πολύ! Ἡ στοργή μὲ τύφλωνε... Ἐπάλαισα πολύ, ὑπέφερα... Ἐσεῖς δὲν καταλαβαίνατε τίποτα... Μὲ βλέπατε καὶ νομίζατε πῶς γερνοῦσα... Ἀλήθεια, ἐγὼ ποὺ ὧς τότε ἤμουν φρέσκια καὶ ροδοκόκκινη σὰν κορίτσι, σὲ λίγες ἡμέρες λίγνεψα καὶ κιτρίνισα ἐλεεινά. Ἀχ! γιατὶ νὰ μὴ ζητήσω τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ στὴ φοβερὴ ἐκείνη πάλη;.. Ἐπάλαισα μονάχη μου, ἀδυνάτη, καὶ νικήθηκα. Μιὰ μέρα, καταπνίγοντας καὶ τὴν τελευταία τύψη, ἔγραψα τῆς κόρης μου: Ἔλα!

«Τῆς εἶχα γράψει ὅσα καθέκαστα ἤξερα ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία τῆς Μαριάνζ γιὰ νὰ παίξῃ τὸ ρόλο της καλύτερα... Ἔκαμα καὶ κάτι χειρότερο: Μιμήθηκα τὸ γράφιμό της ἀπὸ κάτι παλιά της χειρόγραφα ποὺ τὰ φύλαγα μ' εὐλάβεια, καὶ πλαστογράφησα γράμματά της τάχα στὴν κόρη της Ἰζαμπέλλα, γιὰ νὰ τὰ παρουσιάσῃ κι' αὐτὰ καὶ νὰ πιστευθῇ εὐκολώτερα.

«Ἡ Μπέλλα σᾶς ἔδειξε αὐτὰ τὰ γράμματα, ὅταν ἦρθε, καὶ φυσικά, δὲν θέλατε κι' ἄλλο πιστοποιητικό, Οὔτε στιγμὴ δὲν σᾶς πέρασε ἡ παραμικρὴ ὑποψία... Τὸ μητρικό μου ὄνειρο πραγματοποιήθηκε. Ἡ κόρη μου ἔγινε μιὰ πλούσια κληρονόμα. Ὅλοι πιὰ τὴν ἔλεγαν μὶς Σβενσενχὰμ· κανένας δὲν ἤξερε πῶς τὸ ἀληθινό της ὄνομα ἦταν Ἰζαμπέλλα Ρουσσέ... Ἔπρεπε νἄμουν εὐτυχισμένη... Κι' ὅμως αἰσθανόμουν φοβερὲς τύψεις ποὺ μ' ἔτρωγαν, μὲ γερνοῦσαν, μὲ τσάκιζαν... Ἤμουν σὰν

τρελλή . . . Ἔπειτα ἦταν κι' ἡ ξαφνική, ἡ παράξενη ἐκείνη ἀρρώστεια τῆς Μπέλλας μου . . . Οἱ γιατροὶ δὲν ἤξεραν, ἐγὼ ὅμως ἤξερα τί ἦταν: Ἡ τιμωρία τοῦ Θεοῦ μᾶς χτυποῦσε γιὰ τὸ κακὸ ποὺ εἴχαμε κάμει . . . Χίλιες φορὲς μοῦ ἦλθε νὰ τὰ πῶ ὅλα καὶ χίλιες φορὲς τὸ θάρρος μοῦ ἔλειψε . . .»

(Ἀκολουθεῖ) ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΝΑΣ μικρός μας φίλος ρωτᾷ τί θὰ πῇ ***ἀριστερὸς*** καὶ ***ἀριστερίζω,*** λέξεις, λέει, ποὺ τὶς ἀκούει συχνὰ καὶ τὶς βλέπει τυπωμένες σὲ βιβλία, περιοδικά, ἐφημερίδες: Ὁ τάδε εἶναι ἀριστερός . . . ὁ δεῖνα ἀριστερίζει . . . οἱ ἀριστεροὶ τὰ λένε αὐτά . . . οἱ ἀριστεροὶ φρονοῦν ἐκεῖνα . . . Ὁ φίλος μας σχημάτισε τὴν ἰδέα πὼς μ' αὐτὲς τὶς λέξεις χαρακτηρίζονται γενικὰ οἱ «ἀντίθετοι». Ἀλλὰ ποιοί, σὲ τί; Καὶ γιατὶ νὰ τοὺς λένε ἀριστεροὺς κι' ὄχι . . . δεξιούς; Ἤ, καὶ δεξιοὺς ἂν τοὺς ἔλεγαν, ἀπὸ ποῦ προῆλθαν οἱ ὀνομασίες ποὺ σημαίνουν θέση; Μήπως οἱ ἀντίθετοι στέκουνται ἀριστερὰ κι' οἱ ἄλλοι δεξιά; Ἀλλὰ ποῦ; Σὲ ποιὰ συνάθροιση, σὲ ποιὸ συνέδριο;

Λοιπόν, ὁ μικρός μας φίλος, συλλογιζόμενος ἔτσι, τὸ βρῆκε. Ἀριστεροί, γενικά, εἶναι οἱ ἀντίθετοι, οἱ ἀντιπολιτευόμενοι, καὶ λέγονται ἔτσι, γιατὶ στὴ Βουλὴ κάθουνται συνήθως στὴν ἀριστερὴ ***πτέρυγα***, ἐνῷ οἱ ἄλλοι, οἱ κυβερνητικοί, κάθουνται στὴ δεξιά. Ἔτσι ἔχουμε δεξιοὺς κι' ἀριστερούς. Σύμφωνους δηλαδὴ μὲ τὴν Κυβέρνηση, κι' ἀντίθετους, ἀντιπολιτευόμενους. Ἔχουμε ἀκόμη κι' «ἄκρους ἀριστερούς», ὑπεραριστερούς σὰ νὰ λέγαμε. Αὐτοὶ δὲν εἶναι ἁπλῶς ἀντίθετοι στὴν Κυβέρνηση. Εἶναι στὸ καθεστὼς γενικά. Οἱ σοσιαλιστές, π. χ., κι' οἱ κομμουνιστές. Ἐκεῖνοι ποὺ ἐπιδιώκουν ἀλλαγή, ὄχι ἁπλῶς Ὑπουργείου, ἀλλὰ καθεστῶτος. Εἶναι, μὲ ἄλλους λόγους, ἐπαναστατικοί.

Ἀπὸ τὴ Βουλὴ λοιπόν, ὅπου ἡ θέση τοὺς ἔδωσε τόνομα, αὐτὸ γενικεύθηκε καὶ τώρα χαρακτηρίζει κάθε ἀντίθετο, κάθε ἐπαναστατικό, ὄχι μόνο πολιτευόμενο, ἀλλὰ καὶ κοινωνιολόγο, φιλόσοφο, λογοτέχνη, διανοούμενο. Ἔτσι ὅλοι αὐτοί, καὶ γενικᾶ οἱ ἄνθρωποι, διαιροῦνται σὲ δεξιοὺς καὶ σὲ ἀριστερούς. Δεξιοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ παραδέχουνται καὶ πιστεύουν τὰ καθιερωμένα καὶ τὰ νόμιμα, τἀναγνωρισμένα καὶ τὰ ***παραδεδεγμένα***. Κι' ἀριστεροὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ τὰ συζητοῦν, τὰ ψιλοκοσκινίζουν, κι' ἄλλα τὰ μισοπαραδέχονται ἐνέχονται ἂν θέλετε — κι' ἄλλα τἀπορρίπτουν ὁλωσδιόλου, καὶ φωνάζουν πὼς πρέπει νὰ καταργηθοῦν ἤ, νἀλλάξουν. Ἐπαναστατικοὶ τέλος πάντων ἤ κι' ἐπαναστάτες.

Ἕνα παράδειγμα γιὰ νὰ καταλάβετε καλύτερα. Ὁ μικρός μας φίλος ἔλαβε ἀφορμὴ νὰ ρωτήσῃ, ἐπειδὴ διάβασε κάπου ὅτι τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο, σὰν ἵδρυμα συντηρητικό, δὲν πρέπει νὰ παίζῃ «ἀριστερὰ» ἔργα. Κι' ἀπόρησε: ποιὰ εἶν' αὐτὰ τἀριστερά; — Ὤ, εἶναι πολλῶν εἰδῶν τέτοια. Καὶ πρῶτο, ἐκεῖνα ποὺ οἱ συγγραφεῖς τους δὲν παραδέχουνται τὴν καθιερωμένη ***τεχνικὴ*** τοῦ θεάτρου, τοῦ δράματος, καὶ γράφουν, ἐλεύθερα, χωρὶς κανόνες, ἤ μὲ κανόνες δικούς τους. Κάνουν δηλαδὴ μιὰ ***νέα τέχνη*** ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμα καθιερωθεῖ. Δεύτερο, ἐκεῖνα ποὺ οἱ συγγραφεῖς τους, εἴτε τὴν παλιὰ τέχνη ἀκολουθοῦν, εἴτε νέα προσπαθοῦν νὰ δημιουργήσουν, δὲν παραδέχονται τὸ θρησκευτικό, τὸ κοινωνικό, τὸ πολιτικὸ καθεστώς, ἔχουν δικές τους ἰδέες γιὰ μερικὰ πράγματα ἤ γιὰ ὅλα, καὶ γράφουν γιὰ νὰ τὶς ὑποστηρίξουν καὶ νὰ τὶς διαδώσουν. Καὶ τέλος εἶν' ἐκεῖνα ποὺ οἱ συγγραφεῖς τους κάνουν μαζὶ καὶ τὰ δυό: καὶ νέα τέχνη καὶ νέα φιλοσοφία. Ἐννοεῖται πὼς ὅλ' αὐτὰ ἔχουν διάφορους βαθμούς. Ἄλλα καινοτομοῦν ἤ ἐπαναστατοῦν πολύ, ἄλλα λιγότερο· ἄλλα εἶναι ἀριστερὰ ἤ ὑπεραριστερά, ἄλλα ἁπλῶς ἀριστερίζουν. Ἐκεῖνα θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὰ πῇ ἐξωφρενικά· αὐτά, μὲ κάποια ἐπιείκεια, νεωτεριστικά. Καὶ φυσικά, τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο πού, σὰν κρατικό, ἐπίσημο, δὲν εἶν' ἐλεύθερο σὰν τὰ ἰδιωτικά, ποὺ δὲν ἔχουν νὰ δώσουν λόγο παρὰ μόνο στὸ Κοινό τους, μπορεῖ νὰ παίξῃ ἕνα νεωτεριστικὸ κάπως ἔργο — στὴν τεχνικὴ ἤ στὶς ἰδέες — ὄχι ὅμως κι' ἕνα ἐξωφρενικό, ἐπαναστατικὸ ὁλωσδιόλου, ***ἀριστερό***.

Τώρα λοιπὸν ξέρετε τί σημαίνουν αὐτὲς οἱ λέξεις καὶ πιστεύω νὰ μὴν ἔχετε καμμιὰ ἀπορία ὅταν τὶς ἀκοῦτε γιὰ θεατρικὸ ἔργο, γιὰ βιβλίο, γιὰ περιοδικό, γιὰ ἐφημερίδα, γιὰ σύλλογο· ἤ γιὰ ποιητή, γιὰ συγγραφέα, γιὰ φιλόσοφο, γιὰ δάσκαλο, γιὰ διανοούμενο. Κι' ὁποθέτω πὼς δὲν μένει παρὰ νὰ μὲ ρωτήσετε: Τί πρέπει νὰ εἶναι κανείς: δεξιὸς ἤ ἀριστερός; — Δὲν ἔχω καμμιὰ δυσκολία νὰ σᾶς τὸ πω. Ὅταν λέτε «κανείς», ἐννοεῖτε βέβαια «ἐμεῖς» . . . Ἀλλὰ σεῖς τί εἶστε; Συγγραφεῖς, φιλόσοφοι, δασκάλοι, πολιτευόμενοι; Ὄχι βέβαια. Εἶστε μόνο ***μαθητές***. Οἱ μαθητὲς λοιπὸν πρέπει νὰ εἶναι ***δεξιοί***. Νἀκοῦνε τί τοὺς λένε οἱ δασκάλοι τους, οἱ γονεῖς τους, οἱ μεγαλύτεροι. Νἀκολουθοῦν καὶ νὰ παραδέχονται τὰ καθιερωμένα. Καὶ νὰ μὴν πιστεύουν τίποτ' ἀπολύτως ποὺ δὲν καθιερώθηκε ἀκόμα. Κι' ἀργότερα, ὅταν θὰ τελειώσουν τὸ σχολεῖο καὶ θὰ βγοῦν στὴ ζωή, ἂς μὲ ρωτήσουν πάλι νὰ τοὺς πῶ... Ἄν καὶ τότε δὲν θἄχουν ἀνάγκη νὰ ρωτήσουν ἐμένα, γιατὶ θἄναι σὲ θέση νὰ κρίνουν γιὰ τὸ κάθε τί μονάχοι τους. Θἄχουν διαβάσει πολλά, θἄχουν ἰδεῖ περισσότερα, καὶ θἄχουν ἀρκετὴ πεῖρα καὶ γνώση γιὰ νὰ ταθήξουν τὸ δρόμο τους. Μὰ δεξιά; δεξιά. Ἀριστερά; ἀριστερά. Στή μέση; στὴ μέση . . . Ἄ, τί μεγάλο καλὸ ποὺ εἶναι γιὰ τὰ παιδιὰ νὰ μὴν ἀνυπομονοῦν παρὰ νὰ περιμένουν! Τὸ παιδὶ ἐκεῖνο ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ πῇ «αὐτὸ δὲν εἶναι ἀκόμα γιὰ τὴν ἡλικία μου», θἄταν ἀπὸ τώρα ἕνας μεγάλος φιλόσοφος. Δυστυχῶς, τὰ περισσότερα παιδιὰ τὴ φιλοσοφία αὐτὴ δὲν τὴν ξέρουν, κι' ἡ μεγάλη τους εὐχαρίστηση εἶναι νὰ βασανίζουν τὸ μυαλό τους μὲ πράγματα καὶ μὲ ζητήματα ποὺ δὲν τὰ καταλαβαίνουν, ἤ ἀσυλλόγιστα, ἀβασάνιστα, νὰ ξαναλένε σὰν παπαγάλοι ὅσα νεωτεριστικὰ ἤ ἐπαναστατικὰ ἀκοῦνε, μόνο καὶ μόνο γιατὶ ἔχουν τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιλογίας, ἤ γιατὶ αὐτὰ τοὺς ἱκανοποιοῦν κάποιο ἀντιπειθαρχικό, ἐπαναστατικὸ ἔνστικτο, ποὺ πολλὰ παιδιὰ ἔχουν μέσα τους, μὰ ποὺ πρέπει νὰ τὸ καταπνίγουν. Ἐγὼ ἐγνώρισα κάποτε ἕνα παιδί, ποὺ μόνο γιὰ νὰ θυμώνῃ τὸν πατέρα του καὶ νὰ πεισματώνῃ τὴ μητέρα του, τοὺς ἔλεγε ὅσες ἀντιθρησκευτικὲς ἀνοησίες ἄκουγε ἀπὸ παλαβοὺς ἤ ἔβγαζε ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Τὸ παιδὶ αὐτὸ ἦταν τάχα κακὸ ἤ . . . ἀριστερό; Καθόλου! Τίποτ' ἀπ' ὅσα ἔλεγε δὲν πίστευε, γιατὶ καὶ τίποτα δὲν ἦταν σὲ θέση νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ κρίνῃ. Ἀπὸ πνεῦμα μόνο ἀντιλογίας ἔλεγε ἀντίθετα ἀπὸ κεῖνα ποὺ πίστευαν οἱ γονεῖς του κι' ὅλος ὁ κόσμος. Κι' ἄφτνε ἀχαλίνωτο τὸ ἐπαναστατικό του παιδιάστικο ἔνστικτο, ὥς που μιὰ μέρα . . . ἔφαγε ἕνα γερὸ ξύλο κι' ἡσύχασε.

Τὸ περιστατικὸ αὐτὸ θυμᾶμαι κάθε φορὰ ποὺ μοῦ παρουσιάζεται κανένα κροῦσμα παιδικῆς ***ἀριστερίτιδος***. . .

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΑΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΔΕΙΛΙΝΟ

Ὅταν τὰ σύννεφα στὴ δύση
Βάφει ὁ ἥλιος χρυσαφένια,
Καὶ χρωματίζεται ἡ φύση
Τριγύρω δλη πορφυρένια·

Ὅταν στὰ δέντρα ἀποσταμένα
Παύουν τὰ φύλλα νὰ θροῦνε,
Καὶ τὰ πουλάκια νυσταγμένα
Πέφτουν γλυκὰ νὰ κοιμηθοῦνε·

Οἱ πεταλούδες οἱ χνουδάτες
Ἀφήνουν μόνα τὰ λουλούδια
Καὶ τ' ἀηδονάκι στὶς κροσσάτες
Τὶς φυλλωσιές, ψάλλει τραγούδια.

Ἡ βάρκα, πρόσχαρη νυφούλα,
Ἀπ' τὸν ψαρὰ παρατημένη
Στῆς γαλανῆς ἀκτῆς μιὰ ἀκρούλα,
Μοιάζει κ' αὐτὴ συλλογισμένη.

Τότε πετῶ σ' ὀνείρων χῶρες,
Νοιώθω σιμὰ τὴν Εὐτυχία,
Βλέπω νεράϊδες πεπλοφόρες
Ἐμπρός μου, — θεία ὀπτασία! —

Ποὺ τραγουδοῦν χειροπιασμένες
Γιὰ κάποιο ὄνειρο ποὺ ἐχάθη,
Καὶ σὲ λιγάκι ἀγκαλιασμένες
Στῆς λίμνης χάνονται τὰ βάθη.

Μιὰ τέτοια ὥρα ὀνειρεμένη
Μπρὸς στὸ βωμὸ τοῦ Μυστηρίου
Σκύβει ἡ ψυχὴ γονατισμένη
Κι' ὑμνεῖ τὰ ἔργα τοῦ Κυρίου.

Σαπουνόφουσκα

ΜΙΑ ΦΕΓΓΑΡΟΛΟΥΣΤΗ ΝΥΧΤΑ

Βγήκαμε ἀπ' τὸ σπίτι γιὰ βραδυνὸ περίπατο μιὰ παρέα ἀπὸ παιδιά, ἀγόρια καὶ κορίτσια. Εἴμαστε ὅλοι χαρούμενοι, καθένας ἔλεγε τ' ἀστεῖο του κι' οἱ ἄλλοι γελοῦσαν μὲ τὴν καρδιά τους.

Ὅταν ξεκινήσαμε, εἶχε πλέον σουρουπώσει κι' ὁ ἥλιος εἶχε κρυφτεῖ πίσω ἀπ' τὰ βουνὰ ἀφίνοντας τὴ θέση του στ' ὁλόγιομο φεγγάρι. Καὶ νὰ το, ξεπροβάλλει κερήφανο κόκκινο σὰν φωτιά, ἐκθαμβωτικό. Ἐπρόβαλλε ἀπ' τὴ θάλασσα λίγο-λίγο, καὶ ὅσο ἀνέβαινε, τόσο φανώταν πιὸ ἐπιβλητικό, πιὸ ὑπερήφανο, σὰν νὰ μᾶς ἔλεγε «ἰδέστε με, ἐγὼ εἶμαι». Ἔδωσε μιὰ μελαγχολικὴ ἀλλὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ ὄψη στὴ φύση, ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ μὴ βυθιστοῦμε κι' ἐμεῖς στὴ μελαγχολία αὐτή.

Διαμιᾶς οἱ κουβέντες τὰ χαχανίσματα ἔπαψαν, τὰ στόματα ὅλων μας ἔκλεισαν, λὲς καὶ κάποια νεράϊδα μὲ τὰ μάγεια της μᾶς εἶχ' ἀποστομώσει. Ἡ νεράϊδα αὐτὴ δὲν ἦταν ἄλλη, παρὰ ἡ φύση ποὺ τὴ μάγευε τὴ βραδυὰ ἐκείνη τὸ ξωτικὸ φεγγάρι.

Ἡ σιωπή μας ὅμως ἔλεγε πολλά: Ἔψαλλε τὸ μεγαλεῖο τῆς φεγγαρόλουστης νυχτιᾶς τόσο εὔγλωττα, ὅσο δὲν θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὴν ἐξυμνήσῃ μὲ τὰ ὡραιότερα λόγια!

Σιγὰ-σιγὰ περπατώντας φθάσαμε στὴν ἀκρογιαλιά, ὅπου καθίσαμε στὰ χαλίκια κι' ἀρχίσαμε ἕνα σιγαλὸ μουρμούρισμα· ἦταν τὸ μόνο ποὺ ἀκουγόταν στὴ σιγαλιὰ τῆς νύχτας, συνοδευόμενο ἀπὸ τὸ μονότονο σπάσιμο τῶν κυμάτων στὰ βραχάκια.

Ἔτσι ξαπλωμένοι στὴν ἀκρογιαλιὰ μπορούσαμε ν' ἀπολαύσουμε καλύτερα τὴ μαγεία της βραδυᾶς ἐκείνης. Ὁ πορφυρὸς δίσκος καθρεφτιζόταν στὰ γαληνεμμένα νερὰ τῆς θάλασσας, σὰν νὰ ἤθελε νὰ δῇ ἂν πράγματι εἶναι λαμπρὸς καὶ μεγαλοπρεπής. Ἤθελα νὰ μποροῦσε νὰ με κιαταλάβῃ, γιὰ νὰ τὸν βεβαιώσω γιὰ τ' ἀναρίθμητα κάλλη του.

Θὰ ἦταν πιὰ μεσάνυχτα, ὅταν, χορτασμένοι ἀπὸ ρέμβη καὶ καθαρὸν ἀέρα, πήραμε τὸ δρόμο γιὰ τὰ σπίτια μας. Ἦταν ἀδύνατο ὅμως νὰ ἤμουν ἐντελῶς χορτασμένη, γιατὶ αἰσθανόμουν τὴν ἐπιθυμία νὰ καθήσω ἀκόμη ξαπλωμένη στὰ χαλίκια, ποὺ ἔμοιαζαν σὰν ἀρνάκια ποὺ κοιμόνταν στὸ φῶς τῆς σελήνης, καὶ νὰ φύγω τότε μόνον, ὅταν κρυφτῇ ὁ φωτοβόλος δίσκος νὰ καθήσω νὰ μὲ νανουρίζουν τὰ κυματάκια μὲ τὸ καντοτεινὸ κυνηγητό τους, ντυμένα στὴν ὁλόχρυση φορεσιὰ ποὺ τοὺς χάρισε τὴ νύχτα ἐκείνη ἡ βασίλισσα τ' οὐρανοῦ.

Ἦταν ὅμως, ἂν καὶ καλοκαίρι, πολλὴ ὑγρασία καὶ θὰ ξυπνοῦσα ἄρρωστη γιὰ χάρη μιᾶς . . . φεγγαρόλουστης νύχτας.

Ἔλντα

ΠΑΣΧΑ Σ' ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΛΙΜΑΝΙ

Εἶχα κάτι τεμπελιὲς φοβερὲς ἀπ' τὸ πρωΐ. Τ' ἀπόγευμα ἀσχολήθηκα μὲ λίγη ζωγραφική, ἔφαγα γρήγορα καὶ πῆγα γιὰ ὕπνο, γιὰ νὰ σηκωθῶ στὶς δώδεκα. Δὲν μπόρεσα βέβαια νὰ κοιμηθῶ διόλου κι' ὀνειρευόμουν μ' ἀνοιχτὰ μάτια.

Ἔξαφνα ἄρχισε νὰ κτυπᾷ ἡ καμπάνα, ἡ μοναδικὴ ἐδῶ καμπάνα, νὰ κτυπᾷ δυνατά, χαρούμενα, γρήγορα σὰν νὰ εἶχε κάνει μακρὺ δρόμο γιὰ νὰ μᾶς φέρῃ τὴ μεγάλη εἴδηση. Ἐσήμαινε αὐτὴ γιὰ τὴν ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ κι' ἡ ἴδια πάλι ἀπαντοῦσε.

Ἑτοιμάστηκα σ' ἕνα λεπτὸ καὶ ξεκινήσαμε τυλιγμένοι στὰ βαρυὰ μας παλτά. Ἡ μικρὴ ἀτενὴ ἐκκλησούλα, χωρὶς θόλο καὶ ἁγίους ζωγραφιστούς, λάμπει σὲ λίγο ἀπ' τὶς ἄσπρες λαμπάδες κι' ἀντηχεῖ ἀπ' τὰ «Χριστὸς Ἀνέστη». Μεταλαβαίνω καὶ φεύγουμε.

Οἱ συμπαθητικώτατες πυγολαμπίδες, σὰν χρυσὲς σταγόνες φεγγαριοῦ, ξαφνίζονται ἀπ' τὸ φῶς τῶν λαμπάδων, ἐνῶ ἡ θάλασσα δεξιά μας σωπαίνει.

Ἐνοστάλγησα λίγη μουσικὴ σήμερα, δὲν ξέρω γιατί. Κι' ἕνα τραγούδι παιγμένο σὲ τρεῖς νότες καὶ μὲ τὸ ἕνα δάχτυλο θὰ μοῦδινε πολλὴ χαρὰ ἀπόψε.

Χαρῆτε τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ἀγαπητοί μου φίλοι.

Λελούδω

ΕΛΠΙΔΕΣ ΠΟΥ ΣΒΥΝΟΥΝ

Νὰ διαβάσω; . . Νὰ μὴ διαβάσω; . . Αὐτὰ σκεπτόμουν τὸ πρωΐ ἑνὸς Σαββάτου.

Ὁ ἥλιος χρύσιζε τὰ κιτρινωπὰ φύλλα τῶν δέντρων, τὰ πουλιὰ κελαϊδοῦσαν χαρούμενα, ὁ οὐρανὸς ἦταν καταγάλανος κι' ἡ θάλασσα ἥσυχη καὶ λεία, λὲς καὶ σὲ προσκαλοῦσε στὴ γαλανή, στὴν πλανεύτρα της ἀγκάλη. Ὅλα τὰ πράγματα ἐκείνη τὴν ἡμέρα, λὲς κι' εἶχαν συνωμοτήσει, σοῦ φώναζαν νὰ πᾶς νὰ συμμεριστῆς τὴ χαρά τους, σοῦ φώναζαν νὰ μὴ διαβάσῃς, νὰ μὴ γράψῃς, νὰ μὴν πᾶς σχολειό . . .

Ἔτσι κι' ἐγώ, μαγεμένη ἀπ' αὐτὸ τὸ θέαμα, μὲ τὸν Δημοσθένη στὰ χέρια, δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω . . .

Νὰ διαβάσω; . . Νὰ μὴ διαβάσω; . . Τὶς σκέψεις μου αὐτὲς ἦρθε νὰ μοῦ τὶς ἐνισχύσῃ ὁ ἀδελφός μου. Ἦρθε γρήγορα-γρήγορα φωνάζοντας:

— Μαμμά . . . ἐκδρομή . . . λεφτά...

Βλέποντάς με μὲ τὸ βιβλίο στὸ χέρι, μοῦ λέει:

— Κουτή! τί κάθεσαι καὶ διαβάζεις; Θὰ πᾶτε ἐκδρομή, δὲν βλέπεις τὸν καιρό;

— Ναί, μά . . .

— Μὰ καὶ μοῦ δὲν ἔχει, ἄκουσέ με καὶ δὲν θὰ χάσῃς, εἶπε κι' ἔφυγε ὅπως εἶχε ἔλθει. . .

Ἔτσι κι' ἐγὼ ἔμεινα μὲ μιὰ κρυφὴ ἐλπίδα, ποὺ ὅσο περνοῦσαν οἱ ὧρες τόσο δυνάμωνε. Τέλος ἔριξα μιὰ γρήγορη ματιὰ στὸ Δημοσθένη κι' ὕστερα τὸν πέταξα πάνω στὸ κρεβάτι μου.

Τὸ μεσημέρι ἔφαγα πολύ . . . γιὰ νὰ εἶμαι ἐφοδιασμένη γιὰ τὴν ἐκδρομή, καὶ ξεκίνησα γιὰ τὸ σχολειὸ χαρούμενα καὶ ξένοιαστη.

Μόλις ἔφτασα στὴν πόρτα τοῦ σχολειοῦ μας, οἱ φιλενάδες μου προθυμότατες μὲ πληροφόρησαν ὅτι πῆγαν ἐκδρομὴ στὸ Σέϊχ-Σού, ὅτι πέρασαν ὡραῖα . . . ὅτι . . . ὅτι . . . ὅτι . . .

Ἡ ἐλπίδα μου ριζώθηκε μέσα μου. Ἀφοῦ πῆγαν οἱ ἄλλες ἐκδρομὴ κι' ἀφοῦ εἶναι καλὸς καιρός, δὲν μπορεῖ, θὰ κάμῃ κι' ἐμεῖς.

Ἔξαφνα, ἐνῶ σκεπτόμουν αὐτά, — αὐτὸς ὁ μοχθηρὸς Βαρδάρης φύσηξε δυνατὰ γεμίζοντας τὰ μάτια μου σκόνες, σκορπίζοντας τὰ μαραμένα φύλλα, καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ ἕνα κομμάτι — μεγάλο — ἀπ' τὶς ἐλπίδες μου. Τὶς ὑπόλοιπες τὶς ἔχασα ὅταν ἄρχισε τὸ μάθημα.

Ζωζέτ

ΤΟ ΠΑΙΓΝΙΔΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Σήμερα μὲ ξύπνισε ἡ πιὸ ὄμορφη καὶ πιὸ φωτεινὴ κορούλα τοῦ ἡλιου. Ὥρες τώρα τὴν καμάρωνα τὴ λαμπρὴ αὐτὴ ἀκτίδα, νὰ παιγνιδίζῃ χαρούμενα μὲ τὰ κεντήματα τῆς κουρτίνας κι' ἔμοιαζε σὰν νὰ μὲ προκαλοῦσε νὰ σηκωθῶ. Δὲν τῆς ἀντιστάθηκα, ντύθηκα βιαστικὰ καὶ βγῆκα.

Ἕνας κόσμος ὁλόκληρος μὲ εἶχε κιόλας προσκεράσει. Κάμποσα πιτσιρίκια, καταλασπωμένα, ἦταν ἀφοσιωμένα στὸ φανταστικὸ παλάτι ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ κάμουν μὲ τὴ λάσπη. Ἔκαμαν τὸ βασιλικὸ κῆπο καὶ προχωροῦσαν καταχαρούμενα τώρα καὶ στὰ διαμερίσματα.

Τί ὀμορφάδα ποὺ εἶχαν ὅλα τὰ γύρω! Τί ξαστεριά! Ἡ χλωμὴ ὀμορφιὰ τῆς νύχτας ὑποχωροῦσε δειλὰ-δειλὰ μπρὸς στὴ φανταχτερὴ ὀμορφιὰ τοῦ ἡλιου.

Πιὸ ἐκεῖ, ἄλλα μικρούλια ἔφτιαναν ἕνα φοῦρνο κι' ἑτοίμαζαν τώρα τὰ χωματένια ψωμιά. Ἄλλα τσάλαβουτοῦσαν μ' εὐχαρίστηση μέσα στὰ νερὰ τῆς βρύσης, γυμνὰ ἴσαμε τὰ γόνατα, κι' ἄλλα ἔπαιζαν τοὺς βόλους τους, μὲ μαλλώματα καὶ φωνές.

Οἱ πουλητάδες διαλαλοῦσαν μὲ δυνατὴ φωνὴ τὰ ἐμπορεύματά τους. Ἕνας ποὺ πουλοῦσε φροῦτα, προσπα-

θοῦσε νά στερεώση ξύλα καὶ ψάθες,νὰ κάμῃ μιὰ παράγκα, γιὰ νὰ προφυλαχτῇ ἀπ' τὶς καυτερὲς ἀκτίδες τοῦ ἥλιου.

'Αλλ' ἔξαφνα μιὰ στάλα καὶ κατόπι δυὸ-τρεῖς ἤλθαν νὰ χαλάσουν τὰ κεραμύδια τοῦ ψευτικου παλατιοῦ, νὰ λυώσουν τὰ χωματένια ψωμιά. Σὲ λίγο μιὰ ραγδαία βροχὴ χάλασε τὴν παράγκα, παρέσυρε τὸν χωματένιο φοῦρνο καὶ τὸ παλάτι, ἔσυρε βόλους, φροῦτα, ξύλα, πέτρες, κι' ὅλα κατρακυλοῦσαν μέσα σ' ἕνα βαθὺ αὐλάκι, χάνονταν, ἐξαφανίζονταν στ' ἄπειρο.

Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα,ἕνα θαυμάσιο οὐράνιο τόξο στόλισε τὸν οὐρανὸ μὲ τὰ πολυάριθμα κι' ἀπαλά του χρώματα, σημάδι ποὺ ὑποσχόταν ἠρεμία καὶ γαλήνη.

Τὴν ἴδια ατιγμὴ ξέφυγε περήφανα ἀπ' ἕνα σύννεφο ποὺ τὸν ἔκρυβε μεγαλοπρεπέστατος ὁ ἐξουσιαστὴς τῆς φύσης, καὶ λάμπρυνε ὅλα της τὰ στολίδια. Κι' ὅλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος ποὺ στὴν ἀναπάντεχη βροχὴ εἶχε γίνει ἄφαντος, ξαναβγῆκε κι' ἄρχισε τὶς ἀσχολίες ποὺ εἶχε ἀφήσει, κι' ἄρχισε νὰ ξαναχτίζῃ καὶ νὰ κατασκεύαζῃ.

Ἴσως ὅμως ὄχι μὲ τὴν πρώτη προθυμία κι' ἐνεργητικότητα, γιατὶ μποροῦσε κανένα παιγνίδι τῆς ζωῆς νὰ τοὺς τὰ χαλάσῃ πάλι ὅλα. Ναί! ἕνα καπρίτσιο τῆς φύσης μπορεῖ νὰ χαλάσῃ μέσα σ'ἕνα λεπτό, ὅ,τι τόσο καιρὸ ἀπαίτησε κούραση, καρτερικότητα καὶ στερήσεις περίσσιες.Αὐτὴ εἶναι ἡ ζωή, ἕνα αἰώνιο παιγνίδι, ποὺ ποιὸς ξέρει ἂν θἄχῃ ποτὲ τέλος.

Χλωμὴ Νεράϊδα

Ο ΝΤΙΚ

Μόλις εἶναι πέντε μηνῶν. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ εἶναι πελώριος. Εἶναι μαῦρος μ' ὡραῖο τριχωμα γυαλιστερὸ σὰν μετάξι, καὶ μὲ γκριζοάσπρα στίγματα στὸ στῆθος καὶ στὸ κάτω μέρος τῶν μπροστινῶν του ποδιῶν ὅπου φαίνεται σὰ νὰ φορῇ γάντια.

Τὰ πόδια του εἶναι γερὰ καὶ δυνατά. Μπορεῖ νὰ σὲ ἀναποδογυρίσῃ ἂν ἔλθῃ ἔξαφνα γιὰ νὰ παίξῃ, καὶ τ' ἀκουμπήσει πάνω σου.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ κάνει ἐντύπωση μόλις τὸν πρωτοδεῖ κανείς,εἶναι τὰ μάτια του. Ὤ, τὰ ὡραῖα γλυκὰ μάτια μὲ τὴν ἀθῶα, παιδικὴ θάλεγες, ἔκφραση.

Μᾶς ἀγαπᾶ πολύ. Σὰν ἀκούσει τὸ πρωὶ τὰ βήματά μας στὴ σκάλα, θὰ τρέξῃ νὰ μᾶς προϋπαντήσῃ, κουνώντας τὴν οὐρά του, σὰν νὰ μᾶς καλημερίζει.

Μὲ ἔχει καὶ δυὸ ἐλαττώματα φοβερά. Εἶναι λιχούδης πολύ. Ὅταν μοιράζω τὸ φαΐ σ' αὐτὸν καὶ στὰ γατιά, δὲν ἀρκεῖται στὸ δικό του, ἀλλὰ τρέχει καὶ τρώει τῶν γατιῶν τὸ μερδικὸ πρῶτα, μουγκρίζοντας καὶ κοιτώντας λοξὰ μὴ πλησιάσῃ κανεὶς τὸ φαΐ του, κι' ὕστερα πάει στὸ δικό του. Τοῦ κάκου οἱ κακόμοιρες οἱ γάτες σηκώνουν τὶς τρίχες τους καὶ δείχνουν τὰ νύχια τους· αὐτὸς μὲ μιὰ στριγγιὰ φωνὴ τὶς τρέπει εἰς ἄτακτον φυγὴν κι' ἐξακολουθεῖ πιὰ ἥσυχος τὴ δουλειά του.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, τοῦ κυρίου τοῦ ἀρέσει ν' ἀνεβαίνῃ στοὺς καναπέδες, στὶς πολυθρόνες καὶ νὰ ξαπλώνεται μακαρίως στὰ βελούδα, εἴτε σκονισμένος εἶναι εἴτε λασπωμένος.

Νομίζει πὼς εἶναι ὁ μικρούτσικος ὁ Ντίκ.

Ποῦ ν' ἀκούσῃ ἀπὸ φωνές: Ἂν τύχῃ καὶ τὸν κατεβάσω μὲ τὸ στανιὸ καὶ τοῦ φωνάξω νὰ φύγῃ,ξαπλώνεται ἀνάσκελα, κουνώντας τὴ βαρειὰ οὐρά του, ποὺ βαρεῖ κάτω σὰν ξύλο, καὶ μὲ κοιτᾷ μ' ἐκεῖνα τὰ μάτια, ποὺ ἐκφράζουν πολὺ περισσότερα ἀπὸ λόγια. Δὲν μπορῶ ν' ἀντισταθῶ. Ὅλα μοῦ περνοῦν κι' ἕνα χάδι τότε μᾶς συμφιλιώνει.

Φιλομήλα

ΟΠΤΑΣΙΑ

Ὁ πόνος τῶν ἀνθρώπων ἀνέβαινε σὰν ἕνα μαῦρο σύννεφο ηψιλὰ στὸν Πλάστη σὰν νὰ ἤθελε νὰ σκιάσῃ τὴ λάμψη τῆς δόξας του. Οἱ μεγάλοι προφῆτες ποὺ πῆραν τὴν πνοὴ τοῦ Πνεύματός του, δὲν μπόρεσαν νὰ φέρουν τὴ γαλήνη στὴν ἀνθρώπινη ψυχή.

Μιὰ μικρὴ σταλαγματιὰ τῆς πρωϊνῆς δροσιᾶς τῶν λουλουδιῶν ἦλθε κ' ἔπεσε στὸ Θεῖο χέρι· ἦταν ἕνα δάκρυ τοῦ πόνου τῶν ἀνθρώπων, μιὰ κρυφὴ βουβὴ παράκληση.

Τότε ὁ Πλάστης νόμισε πὼς δεχόταν γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ὀπτασία μιᾶς νέας ἀποκάλυψης. Δὲν ἔπρεπε νὰ διστάσῃ μπροστὰ σὲ μιὰ θυσία. Κι' ὁ Πλάστης μακριὰ προσήλωσε τὸ βλέμμα του...

Ἀνάμεσα ἀπ' τὴν ἄβυσο ποὺ σχημάτιζαν τὰ σύννεφα, ἕνα βουνὸ φάνηκε μπροστά του· στὴν κορυφή του διακρινόταν ἕνας μαῦρος σταυρὸς κι' ἐπάνω του ἕνας ἄνθρωπος, μ'ἕνα ἀκάνθινο στεφάνι στὸ κεφάλι,ἦταν καρφωμένος. Ἕνα χαμόγελο λύπης φώτισε μὲ μιᾶς τὸ Θεϊκὸ πρόσωπο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ἔσκυψε μὲ μιὰ μεγάλη κι' ἄφθαστη καλοσύνη ἐπάνω στὸν κόσμο, μιὰ λέξη μόνον μουρμούρισε μὲ πόνο «Ἀγάπη». Καὶ τὸ σύννεφο τοῦ πόνου διαλύθηκε σὲ δάκρυα εὐγνωμοσύνης.

Μπέλλα Κούκλα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μαμμὰ μαλώνει τὸν Τάκη ποὺ γύρισε ἀπ'τὸν περίπατο χωρὶς καπέλλο.

— Μὰ δὲν φταίω ἐγώ, μαμμάκα μου. Μονάχο του ἔφυγε ἀπὸ τὸ κεφάλι μου. Ἐγὼ τοῦ φώναξα νὰ σταματήσῃ, μὰ ἐκεῖνο τὸ κακὸ δὲν ἄκουγε!

Ἀρλίτα

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 11 Μαΐου 1932

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Καθὼς σᾶς εἶπα καὶ στὸ προηγούμενο φυλλάδιο, τὰ ταχυδρομικὰ τέλη τῶν γραμμάτων γιὰ τὸ Ἐσωτερικὸ — ἀπὸ πόλη σὲ πόλη τῆς Ἑλλάδος — αὔξησαν ἀπὸ 1ης Μαΐου καί, ἀντὶ 1,50, ἔγιναν *2 δραχμές*. Νὰ τὰ ἔχετε ἀπ' ὄψι σας καὶ νὰ βάζετε σωστὸ τὸ γραμματόσημο στὰ γράμματά σας, γιατὶ γράμμα μὲ λειψὸ γραμματόσημο *δὲν τὸ λαβαίνω ποτέ*. Καὶ σᾶς εἶπα τὸ λόγο: Αὐτὰ τὰ γράμματα ἐπιβαρύνουν μὲ πρόστιμο τὸν παραλήπτη. Ἂν π. χ. λείπῃ 50 λεπτὼν γραμματόσημο, ὁ παραλήπτης, γιὰ νὰ πάρῃ τὸ γράμμα, πρέπει νὰ πληρώσῃ 1 δραχμή· ἂν λείπῃ 1 δραχμή, πρέπει νὰ πληρώσῃ 2, καὶ καθεξῆς, κάντα τὸ διπλό. Ἐννοεῖτε λοιπὸν πὼς μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ πληρώνω, γιὰ νὰ παίρνω αὐτὰ τὰ προστιμαρισμένα γράμματα, ποὺ μαζεύονται πολλὰ καθεμέρα.Γιατ' εἶναι καὶ *διπλὰ* ποὺ ἔχουν γραμματόσημο γι' *ἁπλὰ* εἶναι καὶ *πλειστά*, ποὺ ἔχουν γραμματόσημο γι' *ἀνοιχτὰ* κτλ.Τὰ γυρίζω λοιπὸν ὅλα στὸ Ταχυδρομεῖο. σφραγισμένα ὅπως μοῦ τἄφεραν, κ' ἐκεῖ τὰ *καίνε*. Δηλαδὴ οὔτε στὸν ἀποστολέα τὰ ἐπιστρέφουν, γιὰ νὰ ξέρῃ κι' αὐτὸς πὼς τὸ γράμμα του δὲν παραλήφθηκε. Πρέπει λοιπὸν νἄχετε τὸ νοῦ σας, νὰ ζυγίζετε τὰ γράμματά σας— ἢ ὅ,τι ἄλλο μοῦ στέλνετε ταχυδρομικῶς— νὰ ρωτᾶτε στὸ Ταχυδρομεῖο ὅταν ἔχετε ἀμφιβολία, καὶ νὰ βάζετε πάντα σωστὸ τὸ γραμματόσημο ποὺ χρειάζεται.

Ἡ ἀγαπητή μου συνεργάτρια ὁ, *Αἰμιλία Πετράκη* πῆρε τελέυταια ἕνα κατασπρο γατάκι τῆς *Χίου*τας. Καὶ σήμερα γραφει ἕνα μεγάλο γράμμα στὸν κ. Φαίδωνα γι' αὐτὸ τὸ γατάκι, περιγράφοντας τὰ καρώμματά του, τὶς τρέλλες του. τὰ σκέρτσα του καὶ τὶς ἀπορίες του. Τί δ-μορφο ποὺ εἶναι! "Αν εἶχα τόπο, θὰ τὸ ὅημοσίευα γιὰ νὰ πάρετε καὶ σεῖς τὴν εὐχαρίστηση ποὺ πῆρα ὅταν τὸ διάβασα,καὶ γιὰ νὰ ἰδῆτε μιὰ πιστὴ γατο-ψυχογραφία, καὶ προπάντων μιὰν ἀληθινὴ ζωοφιλία,—αἰσθημα ποὺ χαρακτηρίζει τοὺς καλοὺς κ' εὐγενικοὺς ἀνθρώπους.

Φαντάζομαι, *Κόκκινο Καναρίνι*, τί ὡραῖες θὰ εἶναι αὐτὲς οἱ ἐκδρομὲς καὶ οἱ κατασκηνώσεις ποὺ θὰ κάνετε τώρα οἱ Προσκοπίνες. Ἀλλὰ γιατὶ δέκα μόνο; Ὑποθέτω πὼς θὰ ὑπάρχουν καὶ πολλὲς ἄλλες δμάδες σὰν τὴ δική σας. Εὖγε ποὺ κάνετε κ' ἐράνους καὶ θὰ δώσετε καὶ γιορτὴ γιὰ τὰ προφυματικὰ παιδιά. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θἄχῃς μεγάλη ἐπιτυχία καὶ στὸ βιολὶ ποὺ θὰ παίξῃς — σόλο ἔ; — καὶ στὸ χορό, καὶ στὶς κωμωδίες ποὺ θὰ λάβῃς μέρος. Περμένω νὰ μοῦ γράψῃς τὰ καθέκαστα.

Συμφωνῶ, *Νάρκισσε*, ὅτι ὁ "Αγνωστος Στρατιώτης θἄταν καλύτερα νὰ παρασταθῇ σύγχρονος, παρὰ μὲ κράνος, ἀσπίδα καὶ δόρυ σὰν ἀρχαῖος. Ἡ πληροφορία τοῦ «Μπουκέτου» δὲν εἶναι σωστή. Ποτὲ ὁ κ. Ξ. δὲν *μίλησε* ἔτσι στὴ δ. "Ηδη Καϋγια (Μελισσάνθη). Ἀπεναντίας, ἐκτιμᾷ πολὺ κι' αὐτὸς τὴ νεαρὴ ποιήτρια καὶ συχνὰ δημοσιεύει στίχους της στὴ «Νέα Ἑστία». Ὅσο γιὰ τὴν ἐγκύκλιο, ποὺ σοῦ προξένησε τόση χαρά, πρέπει νὰ ξέρῃς ὅτι δὲν προσκλήθη ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργό, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Γνωμοδοτικὸ Συμβούλιο. Κι' ὁ κ. Παπανδρέου βέβαια τὴν ὑπέγραψε προθυμότατα, σὰν παλιὸς φίλος καὶ θιασώτης τοῦ περιοδικοῦ μας, καὶ πρέπει νὰ τὸν εὐγνωμονοῦμε γι' αὐτό· ἀλλὰ τῇ «δικαιοσύνῃ» αὐτῇ, ὅπως λές, τὴν ἔκαμε τὸ Συμβούλιο.

Κυρὰ τῆς Θάλασσας, διαβιβάζω τὶς εὐχαριστίες σου στὸ *Νάρκισσο*, στὴ *Χωρὶς Φτερά*, στὴ *Ροδόγελη* καὶ στὴν *Ἀϊντὰ* ποὺ σὲ συγχάρηκαν γιὰ τὰ ποιήματά σου. Ἔλαβα τὴ φωτογραφία σου καὶ τῆς *Ἡλιογέννητης*—ποὺ ἔλαβα καὶ τὴ Συλλογή της—καὶ θὰ τὶς δημοσιεύσω, μαζὶ βέβαια, μόλις λάβω μιὰ-δυὸ ἀκόμη βραβευμένων γιὰ νὰ καταρτίσω μιὰ σειρά.

Ἄχ, *Νυχτοπούλι*, τί μεγάλο τὸ γράμμα σου, τί ἐνδιαφέροντα πράγματα ποὺ θὰ λέγῃ, κι' ἐγὼ νὰ μὴ μπορῶ νὰ βγάλω λέξη!... Ὄχι, φέμματα: μερικὲς λέξεις μπόρεσα νὰ τὶς διαβάσω· π. χ. ἐκεῖ ποὺ λές πὼς ἔμεινες λίγες μέρες στὸ κρεβδάτι (παρατσικά!) κι' ἐκεῖ ποὺ ρωτᾶς τί γίνεται ὁ Ἀνανίας κι' ἡ Κυριακή (ἔφτασε!). Γιατί, ἐνῷ τὸ γράψιμό σου εἶναι τόσο δυσανάγνωστο, ἐπιμένεις νὰ μεταχειρίζεσαι καὶ ξέθωρο μελάνι. Σὲ παρακαλῶ, γράφε μου μὲ πιὸ μαῦρο.

Ὑποθέτω, *Ξεπεσμένη Λαίδη*, ὅτι γιὰ τὴν ἀποκάλυψη δὲ φταίω, γιατὶ δὲν ἤξερα... Στὴν ἐρώτησή σου γιὰ τὴ Σελίδα, ὄχι· μπορεῖ κανεὶς νἄχῃ δυὸ ψευδώνυμα. ἀλλὰ πάντα *ἕνας* εἶναι κι' *ἕνα* στέλνει. Ἡ ἀπάντησή σου στὴν ἐρώτηση τῶν Μ. Μυστικῶν «τί θαυμᾷζεις περισσότερο στὴ φύση» εἶναι χαριτωμένη:

'Απ' ὅλα ὡς τώρα θαύμαζα
τὴ χρυσαφένια δύση·
Μὰ τώρα πιὰ φοβοῦμαι πὼς
θενὰ χαθῇ ἀπ' τὴν πλάση,
Γιατί μὲ τούτη τὴ φριχτὴ
κι' ἀποτροπαία κρίση,
Νὰ φύγῃ ὑπάρχει κίνδυνος
ἀπ' τὴ χρυσὴ της βάση.

Πολὺ ἢ λίγο, *Σταράτη*, ὅλοι ἔχουν τὸ ἰδίωμα τὸ δικό σου. Κανένας δὲν εἶναι «ρολόϊ» ἢ «κουρντιαμένη μηχανή», ἀλλὰ πότε τρέχει, πότε ἀργοπορεῖ, πότε παραεργάζεται, πότε τεμπελιάζει... Ἡ διαφορά σου ἀπ' τοὺς ἄλλους εἶναι ὅτι ἐσὺ ἐξετάζεις πολὺ τὸν ἑαυτό σου καὶ μεγαλοποιεῖς ἕνα κοινὸ ἐλάττωμα ἀνθρώπινο. Ἀλλὰ μήπως εἶναι κι' ἐλάττωμα,—ὅταν βέβαια δὲν εἶναι ὑπερβολικό; Τὸ ἐναντίο θἄταν περισσότερο, δηλαδὴ ἡ ἄκρα τάξη, ἡ μονοτονία, ὁ αὐτοματισμός. Θὰ κατανοοῦσε ὁ ποχονδρία. — Ἀσπάζομαι τὶς ἀδελφοῦλες καὶ χαίρω γιὰ τὶς προόδους τοῦ Συλλόγου σας.

Κι' ἐγὼ ἐλπίζω, *Μύρον τῆς Ἄνδρου*, ὅτι ἡ συστατικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου θὰ ἔχῃ αὐτὸ τὸ καλὸ ἀποτέλεσμα. Περισσότερο ὅμως βασίζομαι σὲ σᾶς, ποὺ θὰ τὴν ἔχετε ὡς... σπαθὶ στὸ ξεπεθωμά σας. Γιατὶ σεῖς μὲ ξέρετε καλύτερα καὶ μ' ἀγαπᾶτε περισσότερο ἀπὸ ἐκείνους, στοὺς ὁποίους μὲ συσταίνει τὸ Ὑπουργεῖο, Αὐτὰ ποὺ διάβασες στὸ «Μπουκέτο» γιὰ τὴν ποιήτρια Μελισσάνθη καὶ τὸν κ. Ξενόπουλο εἶναι ἀνακριβέστατα.

Χάρηκα πολύ, *Ἔλντα*, μ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὸν καθηγητή σας. Στενοχωρέθηκα ὅμως μὲ τὴν ἄλλη ἱστορία. Δυστυχῶς ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ χάμω τίποτα. Οὔτε ἂν ἐκδίδεται ἀκόμα ἡ «Λογοτεχνία» ξέρω, οὔτε μὲ τὸν ἐκδότη της συνδέομαι. Πρέπει νὰ τοῦ γράψῃς ἀπευθείας· ἂν ἔπαψε τὸ περιοδικό του, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ σοῦ στείλῃ πίσω αὐτὰ τὰ λεπτά, γιατὶ καὶ σύ εἶσαι ὑποχρεωμένη νὰ τὰ ἐπιστρέψῃς στὴ φίλη σου.

Ἐδῶ, *Χωρὶς Φτερά*, ἡ Πρωτομαγιὰ γιορτάσθηκε τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ· κάτι τέτοιο, ὑποθέτω θἄγινε καὶ κεῖ. Ὤ, φαντάζομαι τί θερμὰ θὰ μὲ συστήσῃ στὸ σχολεῖο ὁ μπαμπάς, τώρα ποὺ ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα. Εἶπα στὸν κ. Ξ. ὅσα γράφεις καὶ χάρηκε πολύ.

Καὶ τὸ δικό σου γραμματάκι, *Βρυσούλα*, μ' εὐχαριστήσε πολὺ μ' αὐτὸ τὸν ὡραῖο περίπατο ποὺ κάματε. Τὸ ὄβωμα αὐτό,ἀπ' ὅπου φαινόταν ὡς πέρα ἡ θάλασσα, τὰ νησιά, ἡ Θεσσαλονίκη καὶ ἡ κορφὴ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἶναι χωρὶς ἄλλο μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες σκοπιὲς ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα. Τί θέαμα, τί πανόραμα φυσικῆς ὁμορφιᾶς!.

Τί μοῦ λές, *Μακεδονικὸ Νούφαρο*! Ἔγραφες κομψοθία μονόπρακτη («Ἡ μαθητικὴ ὁμάς... συνεργάζεται») μαζὶ μὲ τὸ *Μακεδονικὸ Ἐντελβάϊς*, καὶ τόσο ἄρεσε στὸν καθηγητή σας ὥστε τὴν ἐνέκρινε γιὰ νὰ παιχθῇ στὴ γιορτὴ ποὺ θὰ κάμῃ ἡ Τάξη σας; Μ' αὐτὸ εἶναι πολὺ σπουδαῖο! Σᾶς συγχαίρω καὶ τὶς δυό, καὶ νὰ μοῦ γράψετε γιὰ τὴν παράσταση.

Νὰ καὶ τὸ γράμμα τοῦ *Μακεδονικοῦ Ἐντελβάϊς*, ποὺ μοῦ δίνει τὴν ἴδια πληροφορία. Κι' ἀκόμα μοῦ γράφει: «Ἀφάνταστη χαρὰ μοῦ προξένησε ἡ συστατικὴ

ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου. Ἦταν καιρός. Τί Ἔκαναν ὡς τώρα; Ὁ Θεὸς τοὺς ἐφώτισε. Πρᾶγμα ποὺ ἔπρεπε νὰ τὄχουν κάνει ἀπὸ χρόνια. Ἐμένα μοῦ φαίνεται πὼς τὰ παιδιὰ ποὺ δὲν σὲ ἔρουν, χάνουν μεγάλα πράγματα...»

Διαβάζω στὸν «Ταχυδρόμα» τῆς Ἀλεξανδρείας ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινότητος, γιὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς ἀθλητὲς ποὺ νίκησαν στοὺς τελευταίους σχολικοὺς ἀγῶνες, τοὺς ἐνέγραψε συνδρομητὲς στὴ Διάπλασι. Εὐχαριστῶ πολὺ τὴν Ἐπιτροπὴ ποὺ ἔκρινε τὸ περιοδικό μου κατάλληλο καὶ γιὰ τέτοιο σκοπό.

Ἔχω ἀκόμα μπροστά μου μερικὰ γράμματα τοῦ *Φάουστ*, ποὺ τόσο χάρηκε γιὰ τὴν ἐγκύκλιο τοῦ Ὑπουργείου· τοῦ *Κρητικοῦ Ἀκρογιαλιοῦ*, ποὺ χάρηκε ἐπίσης καὶ μοῦ στέλνει κι' ἕνα 'Ανέκδοτο' τῆς *Σεπεσμένης Λαίδης*, ποὺ μοῦ περιγράφει μιὰ συνεδρίαση τῆς «Χαρούμενης Συντροφιᾶς» τῆς *Γλυκειᾶς Χαραυγῆς*, ποὺ μοῦ λέει πόσο χάρηκε, ὅταν εἶδε στὴ Σελίδα τὸ πρῶτο της κομμάτι· τῆς *Χλόης*, ποὺ μοῦ ἔγραψε μόλις γύρισε ἀπ' τὸ σχολεῖο, χαρούμενη γιὰ τὶς παύσεις τοῦ Πάσχα (τῆς ἑστιλα 10 τετράδια)· καὶ τῆς *Δοξασμένης Ἑλλάδος*, ποὺ τὰ ἐφετεινά μου μυθιστορήματα «τῆς ἔχουν κάρει καρδιὰ καὶ νοῦ». Δυστυχῶς δὲν ἔχω τόπο νὰ τοὺς πῶ περισσότερα καὶ περμένω νὰ μοῦ ξαναγράψουν.

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναγνώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα. δρ. 10.— Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνεσύμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1932 Ὅσοι συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσοι ἀπὸ Κ. σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Νινέττα,κ.(ΑΦ). Τσουκνίδα, κ. ('Εσπεράντο). Δαφνούλα, κ. (ΜΜ). Μινόλα, κ. (Χ). Ξανθὸ Ποντικάκι, κ. (ΕΒ). 'Αγριολοβύλουδο, ἀ. (ΠΔ). Ματζέτο, κ. (ΙΔ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Λαχτάρα τῆς Λευτεριᾶς, κ. Εὔελπις, ἀ. Χιόνι, κ.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ἡ ζηνιάνα» τοῦ *Διαβάτη*, ὡς κομμάτι ὡραιότατο. Ἀλλά: 1ον, στάλθηκε μαζὶ μὲ ἄλλο ποὺ ἐγκρίθηκε καὶ δημοσιεύθηκε. 2ον, ἀπευθύνεται σὲ ἀναγνώστας μεγαλύτερους ἀπὸ ἐκείνους ποὺ διαβάζουν τὴν Σ. Σ. Σ. Ὡς λογοτέχνημα ὅμως εἶναι ἀπολύτως ἄρτιο καὶ μόνο ἐπαίνους ἔχω νὰ πῶ γι' αὐτὸ στὸν *Δ.* — «Τὸ σούρουπο» τοῦ *Πούπουλου*. Πρῶτα ἀπ' ὅλα εἶναι τόσο δυσανάγνωστο, ποὺ μὲ πόνεσαν τὰ μάτια μου γιὰ νὰ τὸ διαβάσω, «Πῶς;» θ' ἀπορήσῃ τὸ *Πούπουλο*, «ἐγὼ εἶμαι καλλιγράφος.» Ναί, μὰ ὑπάρχουν κάτι καλλιγραφίες γεμάτες τζίφρες καὶ οὐρὲς ποὺ γιὰ τὰ μάτια εἶναι χειρότερες κι' ἀπ' τὴ χειρότερη κακογραφία. Τὸ θέμα ἀρκετὰ κοινὸ μὰ τὸ κομμάτι εἶναι καλλογραμμένο καὶ θὰ δημοσιευόταν ἂν δὲν τὸ χαλοῦσαν οἱ ἐξαιρετικὰ μακρυὲς φράσεις του καὶ μερικὲς πολὺ κοινότυπες ἐκφράσεις π. χ. «Ἐμέναμε σιωπηλοὶ θαυμάζοντες τὸ μεγαλεῖον τῆς φύσης.», «Ἡ κορυφὴ τοῦ βουνοῦ ἔλεγε κανεὶς πὼς ἐκαίετο ἀπὸ μιὰ ἀόρατη πυρκαϊὰ» κ.τ.λ. Στὸ τέλος χαλάει καὶ ἡ γλῶσσα. — «Χωρισμὸς» τοῦ *Βάγκνερ*. Ἀντιπαιδαγωγικό. Ἐπιτρέπεται σ' ἕνα παιδὶ νὰ γράφῃ ἐναντίον δασκάλων καὶ γονέων; Ποτέ! — «Ἡ φίλη μου» τοῦ *Παρήγορου Ἄγγελου*. Ἔχει μόνο προσωπικὸ ἐνδιαφέρον. Στὴν ἀρχὴ πλέκει γενικὰ ἕνα ἐγκώμιο τῆς φιλίας, μὰ ὕστερα μὲ τὶς «συκοφαντίες» καὶ τὶς «ἐπιβουλὲς» ποὺ ἀναφέρει χάνει κάθε ἀντικειμενικότητα. Μὰ τί μανία ἔπιασε τοὺς κακοὺς καὶ μοχθηροὺς ἀνθρώπους νὰ τὰ βάζουν ὅλο μὲ ἀγαπημένες φιλενάδες; Ὅλο τέτοια κομμάτια λαβαίνω τώρα τελευταῖα.— «Θλιβερὲς ἀναμνήσεις» τῆς *Ἁρμονίας*. Γραμμένο μὲ πολλὴ πρωτοτυπία καὶ πολὺ αἴσθημα. Ἀλλὰ ἀρχίζει ἄτεχνα. Ἡ ἀρχὴ θἄθελε ὁλότελα ἄλλαγμα, χωρὶς νὰ πειραχτῇ καθόλου τὸ τέλος καὶ χωρὶς νὰ ἀλλαχθῇ τὸ ὕφος ποὺ εἶναι πολὺ ἁπλὸ καὶ συγκινητικό. — «Σκέψεις παροδικὲς» τῆς *Χρυσοσανδάλου Αὐγῆς*. Πολὺ φιλοσοφικὸ καὶ ἀπαισιόδοξο. — «Πένθιμες ἀναμνήσεις» τῆς *Ροδόγελης*. Εἶναι ἀπὸ τὰ θέματα ἐκεῖνα ποὺ θέλουν πολὺ λογοτεχνικὸ γράφιμο γιὰ νὰ συγκινήσουν. Οἱ φράσεις ὅλες ἀρχίζουν μὲ τὸ ρῆμα «ἤρθε» «Ἤρθε ὁ ἄγγελος...» κτλ. Ἀποφεύγετε αὐτὲς τὶς ἐπαναλήψεις. —«Ὁ χωριάτης» τῆς *Θεραπείας Ἑλληνίδος*. Γνωστότατο ἀνέκδοτο γραμμένο σὲ πολὺ σχολαστικὴ γλῶσσα Δὲν βλέπει ἡ Θ.Ἑ. σὲ τί γλῶσσα γράφεται τὸ περιοδικό μας; — «Τὸ ἔργον τοῦ λεπτουργοῦ» τῆς *Ἐλμίνας*. Λαϊκὸ ἀνέκδοτο γραμμένο σὲ τέτοια γλῶσσα; Ἔτσι τὸ διηγήθηκαν τῆς *Ἐλμίνας*: Δὲν πιστεύω. Αὐτὰ τὰ λαϊκὰ λέγονται σὲ πολὺ ἁπλὴ γλῶσσα καὶ γράφονται ὅπως λέγονται.—Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: *Ἐρείκην* καὶ *Ναΐδα* (δεκτὲς οἱ Συλλογές σας.) *Νυχτοπούλι* (ἔλαβα καὶ τὸ γράμμα σου καὶ τὸ δρμματάκι· καὶ τώρα; ποιὸς θὰ μοῦ τὰ διαβάσῃ;... ἂς εἶναι, κάποιον θὰ βρῶ καί, στὸ ἐρχόμενο ἐλπίζω, θὰ σοῦ ἀπαντήσω!) *Ἥφαιστον* (αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα· καὶ λυσόχαρτο, καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλεις,μπορεῖ νὰ σοῦ σταλῇ ταχυδρομικῶς·) *Ἱππότην Δόγην* (δὲν εἶναι σωστὴ ἡ πληροφορία ποὺ σοῦ ἔδωκαν ἡ Δραματικὴ Σχολὴ 'Εθνικοῦ Θεάτρου λειτουργεῖ·) *Τουτσοκάρυδο* (ἔλαβα καὶ σοῦ ἐνέκρινα τὸ ψευδώνυμο· εὐχαριστῶ πολύ· εἶδα καὶ τὰ δυὸ σπουδαῖα· ἡ καθηγήτρια ἔκαμε τὸ χρέος της· γιὰ τὸν καθηγητὴ ὅμως δὲν μπορῶ νὰ πῶ, γιατὶ δὲν ξέρω τί λογῆς ἦταν τὸ τετράδιο ποὺ ἔκαψε·) *Β. Θ. Θεοδωρόπουλον* (εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα· τὴ μετάφραση θὰ τὴ διαβάσω καὶ θὰ σοῦ πῶ· μὰ εἶσαι μόνο 11 χρονῶν καὶ γράφεις ἔτσι ὡραῖα;) *Νέαν Ἑλλάδα* (χαίρω ποὺ θἀσχολεῖσαι τώρα πιὸ πολὺ μαζί μου·) *Γιδίλαν* (τὸ ἑστιελα ἀμέσως·) *Μαραμένο Λουλούδι* (εἶδες ὅτι κι' οἱ δικαστὲς ἔκριναν ὅπως ἐσύ· Μ. Μυστικὰ καὶ χαρτὶ λύσεων ἑστιελα τὴν 13 'Απριλίου·) *Παρήγορον Ἄγγελον* (χαίρω πάρα πολὺ ποὺ ἔγινες ἀντελῶς καλὰ· τετράδια ἑστιελα· εὐχαριστῶ·) *Ρέμβην* (εὐχαριστῶ πολύ, ἑστιελα· δυστυχῶς, ἡ ἀπάντησή σου ἔφθασε ἀργά· ἡ «41 Κυριακή» γραμμένη πιό, βρίσκεται στὰ χέρια τοῦ κ. Βώττη ποὺ κάνει τὶς εἰκόνες·) *Χρυσοσάνδαλον Δόγην* (τὸ ἔλαβα ἀλλὰ καθὼς βλέπεις σήμερα, τὸ ἄλλο δὲν εἶχε χαθεῖ.) *Ματωμένο Δαφνόκλαδο* (τί ἐννοεῖς; Συλλογὴ 'Ασκήσεων; δὲν θυμοῦμαι τώρα, ἀλλ' ἀπ' ὅσες ἔλαβα ὡς σήμερα, δημοσίευσα ἀπὸ μιὰ 'Ασκηση· ὥστε ἂν δὲν εἶδες κάμμιὰ δική σου, θὰ πῇ ὅτι δὲν ἔλαβα·) *Ὀλόχαρην* (εὐχαριστῶ τὴ μαμμὰ καὶ χαίρω πολύ· τὸ ψευδώνυμο *Λίγλη* τὸ ἔχει ἄλλη·) *Χρυσάνθεμο* (ἄμα εἶναι ἀρρώστεια στὴ μέση, οὔτε Πάσχα καταλαβαίνει κανεὶς

ἔγινε καλὰ καὶ δὲν πειράζει· γιορτάζετε καλύτερα τοῦ χρόνου·) *Λυγαριὰν* (κι' ἐγὼ χαίρω πολὺ καλὴ ἐπιτυχία·) *Καπετὰν Μιαούλην* (βραβεῖον ἔστειλα·) *Βεδουίνον* (εὐχαριστῶ, ἐύχομαι·) *Ἄγνῆν* (ἔγινε ἡ ἀνανέωση τοῦ ψευδωνύμου της κι' ἐξετελέσθη ἡ παραγγελία της·) *Δανάην* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) *Τάσον Λούζην*, *Εἰρηνούλαν Καρακώττα*, *Γ. Φασουλαρίδην*, *Ἀστέρι τῆς Αὐγῆς*, *Σιφονέτ*, *Ἀγράμπελην*, *Πειραιωτάκι*, *Λυσόχαρτο*, *Βαλέντσιαν*, *Εὔαν*, *Βολιώτικο Ναυτάκι* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *5 Μαΐου*, θὰ πανύτήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 258ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 14 Ἰουλίου.

324. Λεξίγριφος

Ἀ' κῶς τὸ μάτι μου ξανοίγει
Παλιὸ ρωμαῖο ἱστορικό ;
Τὸ ἄρθρο αὐτὸ φτάνει πού σμίγει
Μ' ἕνα θεριὸ θαλασσινό.

Ἠλιογέννητη

325. Μεταγραμματισμός

Ἀπ' τὰ νησιά μας κάποιο
Ἀλλάζει τὸ κεφάλι
Καὶ δύστυχη γυναῖκα
Μὲ τοῦτο ξεπροβάλλει.

Νηρεύς

326. Τονόγριφος

Ἡ γιαγιά μας αὐτὸ κάνει . . .
Μὰ τὸν τόνο κατεβάζει.
Καὶ κάποια θεάτη φτάνει
Ποὺ μὲ τὴ γιαγιά μας μοιάζει.

Ἰάς

327. Αἴνιγμα

Σιτευτὸ τὸ ἀρσενικό μου·
Καὶ τὸ ξέρετε ὅλοι.
Ὅσο γιὰ τὸ θηλυκό μου,
Μιὰ μεγάλη πόλη.

Λυσόχαρτο

328. Πυραμὶς

\+ Καθέτως γνωστὸς τύραννος
* + * =Ἐπίρ. χρονικὸν
* * * + * * =Εὐτηκτον
* * * * + * * * =Κράτος τ. Εὐρώπ.
* * * * * + * * * * =Χώρα τ. Ἑλλάδος
Ἐλέγγ. Ι. Ἀραχωβίτης

329. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 =Τέρας.
2 0 6 7 8 9 0 =Βυζαντ αὐτοκράτωρ
3 4 5 2 6 2 9 0 =Μυελός.
4 8 6 =Χρονικόν.
5 6 8 5 6 8 9 0 =Κόλασις.
6 7 8 6 =Δροσερόν.
7 1 8 9 0 =Ψάλλεται.
8 6 8 2 0 =Μόριον ὑγροῦ.
9 8 1 9 0 =Λιμήν.
0 6 5 7 8 9 0 =Μυθολογικόν.

Ναΐς

330-334. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις :

τροφός, *ἥλιος*, *μῶλος*, *ἄξων*, *νότος*.

Πρωΐνὸ Κελάδημα

335. Διπλὴ Ζωολογικὴ Ἀκροστιχὶς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων ζώων ἀποτελοῦν κερασφόρον, τὰ δὲ δεύτερα γράμματα ὀστρακόδερμον :

1, ὄφις· 2, θηρίον· 3, ἄγριον ζῶον· 4, ἀμφίβιον· 5, κατοικίδιον· 6, ἔντομον

Πεισματάρα

336. Μικτὸν

υεη - μ - ωη - ν - ε - χ - ωα

Θέμις

337. Γρῖφος

τι
τι τί
ἂς ΤΤΤ τ' χ 1
τι τί
τι

Περιπλοκάς

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

338-342. Lettre Magique

En remplaçant une lettre à chacun des mots si-dessous par une autre, toujours la même, formez sans anagramme cinq autres mots:

carpe, *saul*, *cabot*, *déclouer*, *clef*.

Ἐρείκη

343. Mixte

L - oe - prps - ieu - dsps

Ἴων

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 9

105. Ἀντιόχεια (ἀντί, ὄχι, α.)—106. Φακὸς (φᾶ, Κῶς.)—107. Ἀννὰμ Μάννα.—108. Ὁ Πήλιος, τὸ Πήλιον.—109.

Υ Π Ε Ρ Ι Ω Ν
Π Φ Σ Υ
Ε Φ Ρ Α Τ Η Σ
Ρ Α Ο Τ
Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Α
Ω Η Ι Ζ
Ν Υ Σ Τ Α Ζ Ω

110. ΓΡΑΝΙΚΟΣ (ρανίς, Αἰακός, Νῖνος, Ἰράν, Καρία, ὄρνις, Σάρυς).—111. Τὸ πτερωτὸν εἶναι τὸ Τ : Τίγρις, ἔΤος, ἄσΤακός, Ἄσω Τῆς, ἄρισΤόν.—112. Β—ΜΔΝ—ΠΡΤΤΝ=*Βίᾳ μηδὲν πράττειν*. (Βαρθολομαῖος, Ματθαῖος, Διογένης, Νεῖλος, Ποσειδών. Ρῆνος, Τιτάν, Ταῦρος, Ναυσικᾶ.—113-117. Ἄλμα, ἄκρα, Ἄρτα, ἅρπα, αἷμα.—118. *Ὁ Περικλῆς ἐκλέϊσε τὰς Ἀθήνας* (ὁ περὶ κλεῖσε, κλε εἰς ε, τὰ σὰ θὶν ἁς.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὸ στοιχεῖο δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ ἐπὶ κεφαλαῖα δρ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΑΒ'—238]

Τριμηνιαῖος διαγωνισμὸς ἀγράφων καλλιτεχνικῶν καρτῶν. Βραβεῖα δίδοντα ἀνωπερθέτως. Δ/σις (ΑΒ'—24).

Κυρὰ Φροσύνη

[ΑΒ'—239]

Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλους-ες. Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά, καρτούλες. Δ/σις : «Ἕνωσιν Συνδρομητῶν Διαπλάσεως», Ἀναβρύτων 8, Ἀμαρούσιον, διά : ΦΕΡΝΑΝΔΩΝ

[ΑΒ' 240]

ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

Ἀ' *Διαγωνισμός* : 1) Πότε ὁ Σολωμὸς ἔγραψε τὸν Ἀμπρον, 2) Ποιὸς ἔγραψε αὐτὲς τὶς γραμμές, πότε καὶ ποῦ ; «Ἡ Ἑλλὰς ξιπνᾶ, ξύπνα φυχή μου». 3) *Ποῖος ὁ Καρτέσιος καὶ ποίαν θεωρίαν ἐπρέσβευε* ; Προθεσμία : Μήνας. Συμμετοχὴ τριδραχμη. Δ/σις : (ΜΒ—210). Βραβεῖα δύο ἐκλεκτά.

Διαγωνισμῶν : *Λαίδη Φαουντλερόϋ*

[ΑΒ'—241]

Φιλικοὺς χαιρετισμοὺς στὸ Διαπλασόκοσμο ἀπὸ μιὰ καινούργια φίλη. Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια καὶ ἠθοποιούς. Νὰ περιμένω ; Δ/σις : (ΑΒ'—217). Μόνο : ὁδὸς Χατζηκώστα καὶ ὄχι Ζαλοκώστα.

Δαφνούλα

[ΑΒ'—242]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια. Δ/σις : Γεώρ Ἅγιον Σκουρτσῆν, Κοσμᾶ Μπαλάνου 27, Ἀθῆναι, διά: *Μεσημβρινὸν Ἀστέρα*

[ΑΒ'—243]

Παρατείνονται ἕως τέλος Μαΐου οἱ (ΑΒ'—155) Διαγωνισμοί. Λιάνα, Κορφιατοπούλα, Φρανσίνα, Ἁρμονία, Παγασαία, Ὀνειροπλέχτρα, νὰ περιμένω ;

Ἀγαπητὰ Διαπλασόπουλα, θὰ μοῦ ἀρνηθῆτε τὸ τετραδιάκι, τὴν καρτούλα σας ; Ἐρείκη, Ναΐς, Ἠλιοκαμένη Ἀραπίνα, Ἡρώ, Ναπολιτάνα, Μυοσωτίς, Μάρβελ, ἀσεῖς ; Δόγκρον, περιμένω ἀκόμη.—Ἀρετοῦσα= Ἀργύρη· me connaissez-vous ? — Δ/σις (ΑΒ'—155).

Φάουστ

[ΑΒ'—244]

Τὸ *Ἀγριολούλουδο*, μακριὰ κάπου στὴν Ἀφρικὴ ζητᾶ τὴ χαρὰ τῆς Ἀλληλογραφίας Σας. Σκοπὸς μοναδικὸς ἡ πνευματικὴ φιλία. Ὅλα τὰ μεγάλα Διαπλασόπουλα, Ἀγόρια καὶ Κορίτσια, ἂς μοῦ γράψουν εἴτε Ἑλληνικά, εἴτε Γαλλικά, εἴτε Ἀγγλικά. Δ/σις : Potis St. Dilberakis, c/o Paterson, Zochonis et Co Ltd, Douala — Cameronn Français — Via France.—Μακρὺς ὁ δρόμος, μεγάλη ἡ χαρά. —Τὴν *Κυρὰ τῆς Θάλασσας*, *Μικρομέγαλη*, *Περιπλοκάδα*, *Ἠλιογέννητη*, *Σαπουνόφουσκα*, *Ρέμβη*, *Νέλλη*, καὶ *Τριανταφυλλένιο Δάκρυ* εἰλικρινὰ συγχαίρω γιὰ τὰ ὄμορφα κομμάτια των στὴν Σ.Σ.Σ. Ἀλληλογραφοῦν ; —Γιὰ ὅλους τοὺς ἐνιτευμένους τὸ *Ἑλλάδας Ἀγκαλιὰ* εἶναι τὸ πιὸ ὡραῖο ψευδώνυμο γιὰ τὸ Δημοψήφισμα.

Ἀγριολούλουδα

[ΑΒ'—245]

ΕΝΩΣΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Βαθειὰ συγκινημένοι, εὐχαριστοῦμε θερμότατα τὰ εὐγενικὰ Διαπλασόπουλα ποὺ τίμησαν τὴ γιορτή μας. Ἤθελαν ἐμπράκτως πῶς ἤξεραν νὰ ὑποστηρίζουν κάθε εὐγενικὰ προσπάθεια . . .

[ΑΒ'—246]

Ἐρνάνη, εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ βραβεῖο σου.

Γαρδένια (Βάτραχος)

[ΑΒ'—247]

Μπουμπουλίνα, Σύλλογε *Ἑσπεράντο*, Σύλλογε *Λαγῶν*, *Πονεμένο Χαμόγελο*, περιμένουμε ὑποστήριξη στοὺς Διαγωνισμοὺς μας.

Πλάνο Ἠλιοβασίλεμα, *Μπελίνα*
(Βάτραχοι)

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879 – 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς : 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. *35* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1931), ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 38 ἐν ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Οἱ δὲ *Τόμοι τοῦ 1929, 1930 καὶ 1931* τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. *110* καὶ ραμμένος δρ. *115*.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς : Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. *5* ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. *23* εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

Τύποις ΣΕΡΓΙΛΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι